

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 1st March 1954.

The House met in the Assembly Hall, Kurnool, at eleven of the Clock, the Speaker, (Sri N. Venkatramaiya) in the Chair.

I. QUESTIONS AND ANSWERS.

Starred Questions.

Short Notice Question

*Loan to Andhra Handloom Weavers' Co-operative Society,
Vijayawada.*

*203-A Q.—Sri Pragada Kotaiah:—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state:

(a) the date on which the loan of Rs. 20 lakhs was sanctioned to the Andhra Handloom Weavers Co-operative Society, Limited, Vijayawada, and how much of it was actually disbursed by 15th February 1954 to enable the said society to purchase the accumulated stocks of handloom cloth with the Primary Weavers' Co-operatives; and

(b) the conditions laid down by the Government as to the utilisation of the said loan?

The Hon. Sri D. Sanjivayya:—(a) The loan was sanctioned on 31-12-53. A sum of Rs. 5 lakhs was placed at the disposal of the Society on 11-2-54 and further instalments of the loan will be disbursed as and when required by the Society.

(b) The conditions laid down by the Government for the utilisation of the said loan are the following:—

(1) The loan shall bear interest at 5½% per annum.

(2) The loan shall be repayable in one instalment together with the interest within one year from the date of sanction.

(3) If any amounts are received from the Cess Fund towards the working capital of the society with the approval of the All India Handloom Board, they shall be set off against this Government loan.

[1st March 1954]

(4) The scheme will be worked under the conditions laid down by the Registrar of Co-operative Societies and under his supervision.

Sri Pragada Kotaiah:—సాధారణంగా ఇలాంటి రాష్ట్రసవాకార సంఘాలకు ఇచ్చేటటువంటి అప్పులమీద రాష్ట్రసవాకార బొంకు ఏమించ్చేసుకుంటుంది? మిారు అడనంగా తీసుకుంటుంటే ఎందుకు తీసుకుంటున్నారు?

The Hon. Sri. D. Sanjivayya :— అని అన్నీ ఆలోచించి న్యాయమైన interest fix చేసాము.

Sri M. Hanumantha Rao :— ఈ సహాయార్థం ఇచ్చినటువంటి loan పైన $5\frac{1}{2}\%$ interest చాలా ఎక్కువగావున్నదని ఇప్పుడు అంతర్జాతీయ ఆరిక అప్పులనూ, బ్రౌంకి వడ్డీలనూ ఒకే చూసినా 4% మించుకుండా ప్రవున్నదని అలాంటి ఈ interest ను తగ్గించే మార్గం ఏమైనా ఆలోచిస్తారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— పసుత పరిస్థితులో interest లేకుండా ఇవ్వడానికి వీలులేదు.

Sri T. Nagi Reddi:— మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం చేపుకుండా దాలేవేసారు. Interest తగ్గిస్తారా అని అడిగితే, interest లేకుండా వీలులేదని జవాబు చెబుతున్నారు.

The Hon. Sri D. Sanjivayya:—Interest తగ్గించడానికి ఆలోచిస్తాము.

Sri C. V. K. Rao:—Cess fund ఎంత వస్తుంది అని గవర్నరు మొంటు అంచనా వేస్తాంది? తరువాత Registrar of Co-operative Societies నిర్దయించిన వరతుల ప్రకారం వన్నాలుచేస్తారా? ఆవరతులకు నిర్దయించాలా. తేడా!

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— వరతులు కొన్ని నిర్దయించారు Cess fund గురించి, ప్రాథమికపంచమురకంకి 1953-54 లో 40 లక్షలకు వచ్చింది. Exact figure చెప్పాలేను. నోటీసు లు స్టేచెంకాపు.

Sri K. Narayana Pappa:—ఇప్పుడు ఈ Co-operative Societies కు ఉపాయించిన relief schemes ఏర్పాటు మార్చి 1954 న

1st March 1954]

శారీఫుతో అంత్యమువుతుంది అని చెబుతున్నారు. దాన్ని extend చేయవలసిందిగా ఏర్పాటు చేస్తారా? ఈ అప్పు నిధినుంచి ఏమైనా డబ్బు కేటా యైస్తారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— అలోచిస్తాము?

Sri Pragada Kotaiah :— ఈరాష్ట్రచే నేతసవాకారసంఘం ప్రాథమిక చేసేత సవాకార సంఘాలనుంచి బట్టలు కొనడానికి నిర్దిష్ట యాలు చేయడానికి ప్రత్యేకమైన సంఘం ఏమైనా ఏర్పాటు చేసారా? రిజిస్ట్రేషను విధించిన మరతులు ఏమిటో స్పృహంగా తెలియ చేస్తారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— దీనికోసం ప్రత్యేకంగా ఒక కమిటీ నియమించ బడింది. అందులో President of Handloom Co-operative Societies, Business Manager of the Society, Regional Marketing Officer, Vijayawada, Special Deputy Registrar of Weavers Co-operative Society పథ్యాలుగా పుంటున్నారు.

Sri Pragada Kotaiah :— బట్టల కొనుగోలు విషయంలో Registrar విధించిన మరతులు ఎలాంటివి?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— అవి ఇక్కడలేను. తెల్పించి మనవి చేస్తాను.

Sri C. V. K. Rao :— Co-operative Societies కు మాత్రమే కాకుండా చిన్న చిన్న weavers దగ్గరపున్న గుడ్డను కొనడానికి కూడా సదుపాయం చేస్తారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— అటువంటిది ఏమింటేదు. అయినా అదికూడా అలోచిస్తాము.

Sri R. Siddanna Gowd :— Distress conditions బట్టి interest free loans గా treat చేస్తున్నారా! లేకపోతే instalments లో వసూలు చేయడానికి ఉద్యమిస్తారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— ఏందు చెప్పినని అన్ని అలోచిస్తాము.

Reservation of Production of Dhoties and Saris to Handloom Industry.

*203-B. Q.—Sri Pragada Kotaiah :— Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to state :—

[1st March 1954]

(a) whether the Andhra Government are in receipt of a representation dated the 12th February last, from Andhra State Handloom Weavers' Congress stating that subsidy in any form might not help to solve the serious problem of growing unemployment among handloom weavers caused by the increasing competition of the textile mills and the Andhra Government should use their good offices to secure the reservation of the production of dhoties and saris to the handloom industry; and

(b) if so, the action taken thereon.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao:—(a) No, Sir. The representation dated 12-2-1954 referred to has not been received by the Government so far.

(b) Does not arise.

Sri Pragada Kotaiah:— ఖుభరి 10 వ తేదీన ఆంధ్ర ప్రభుత్వ ప్రభావ కార్బోడాయిల్ రైపర్ మాటల్సులు చేసేత పరిశ్రమకు చీరలు, నోవతులు కేటాయించే విషయాన్ని ప్రస్తుతానికి వదిలేసి, ఏదైనా అర్థిక సహాయంతో చేసేత పరిశ్రమను ఉదరించడానికి ఆంధ్ర ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వంతో కలిసి ఆలోచిస్తోంది అని ప్రకటన చేసాడు. ఇది ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసిన విధాన మేనా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao:—నాకు తెలిసి నంతరకు కాను. అటువంటి ప్రకటన ఎట్లావచ్చింది అనేది విచారణాచేసి చెప్పాలి. కాని రంగు చీరెలకు పంబంధించినంతవరకు కేంద్రప్రభుత్వం వారినుంచి exemption వచ్చింది. అంచులువున్న పంచెలవిషయంలో 40% మంచి ప్రత్యేకించి కేటాయించడానికి కేంద్రప్రభుత్వంబిష్టాలేదు. 1954 జాన్‌నాటిక Textile Enquiry Committee వారి report వచ్చాక కేంద్రప్రభుత్వం మళ్ళీ పరిశీలిస్తారనే ఆశవున్నది. చేసేత వారికి గట్టిగా సహాయం చేయువలసింది అని మన ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్ర పర్మిశమల మంత్రికి వాసారు. వారు ఏదోవ్వితికలోపడిందిలంటున్నారు. నీము కనుకోనిదే చెప్పడానికి ఏలులేదు.

Sri B. Sankarayya:— చేసేత పార్టీశమికుల విషయం పడే ఆంధ్రప్రభుత్వం అని చెప్పారు. నూఱుధరలు చేసేత పర్మిశమికు నీము కనుకోని హంకే విషయంలో నీముచేచ్చాడు?

1st March 1954]

The Hon. S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—సాక్షాత్ యై నే వివరంగా మనవి చేస్తాము. చేసేతపారి శాఖలకుల విషయంలో చేయవచ్చినదంతా చేస్తాము.

Sri S. Vemayya :—అమ్మా, డొఫీవతులు నూలుచీరలు కేటాయించడానికి కేంద్రప్రభుత్వం ఒప్పుకోలేదని చెప్పారు. దానికి కారణాలు ఏమని చెబుతారు?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడగండి ఆప్ష్మా

Sri K. Subba Reddi :—నూలు ధరలను తగ్గించే విషయంలో కేంద్రంప్రయత్నం చేస్తుందా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—అదిమాణ కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడగవలసిన ప్రశ్న.

Sri T. Nagi Reddi :—అది మిచేతుల్లో లేక పోయినప్పటికీ మంత్రిగారి ఆభిప్రాయం తెలియజ్ఞారా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—ఎలాభిప్రాయం?

Sri T. Nagi Reddi :—మిల్లుకు యస్తున్న నూలుధరలు చేసేత పారికి యవ్యడానికి మంత్రిగారు సుమారుగా వున్నారా లేదా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—చేసేత పారికి అన్నివిధాలా సౌకర్యాలు కలుగ చేయాలని మా అభిప్రాయము.

Sri T. Nagi Reddi :—Vague గా చెప్పడం ప్రారంభించారు. కేంద్రప్రభుత్వంతో పుత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుగుతున్నప్పుడు, మంత్రి వర్గం direct గా డొఫీవతులు యవ్యాలని తెలియజ్ఞారా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—పతిష్ఠనాయకులకు మనవి చేస్తున్నాము. ఈమధ్యనేను థల్లి పశ్చిమపు అక్కడ Industries మంత్రిగారితో డొ విషయం చర్చించాను కూడానని. మన రాజధానికి మాత్రం సంబంధించిన విషయంకాదిది. ఇది అన్ని రాష్ట్రాలకు పంబంధించిన విషయం. కనుక బ్రాగ్రతగా పరిశీలించి ఒక నిర్ణయానికి రావలసి శ్రంఖలయని చెప్పారు వారు.

[1st March 1954]

Sri Pragada Kotaiah :—అమ్మా, ఈ చేసేత పరికామికులకు చీరలు ధోవతులు కేటాయించే విషయంలో ఒక కమిటీవేళారు. దాని నిపేదిక జానులోనచ్చిన తరువాత పడిశేలించి చెప్పవలెనని బదులు యివ్వడానికి వీలులేదని భారతప్రభుత్వం స్పష్టంగా ఎలా చెప్పగలిగింది?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—కమిటీ రిపోర్టు వచ్చేలోగా 40% మాత్రం restrict చేశారు. ఎక్కువ చేయడానికి సాధ్యులు కాదని క్రిష్టమాచారిగారు చెప్పారు.

Sri C. V. K. Rao:—ఈ విషయమై Chief Minister గారు Union Government కు వ్యతరం వ్రాశారని చెప్పారు. ఏమ్మువ్రాశారు?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—వివరాలు కావాలంటే నాకు notice యివ్వాలి. వ్రాశారని మాత్రం ఇప్పుడు చెప్పగలను.

Sri C. V. K. Rao :—ఏమ్మువ్రాశారు?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao:—అంటు ధోవతులు కూడా చేసేతవారికి పూర్తిగా కేటాయించవని.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:— నవారు సేత గృహపరిశ్రమగా వుంటుంది. దీని రక్షణకు నూలు సప్పయి చేయడానికి ప్రభుత్వం వారు ఆలోచిస్తారా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao:—ఆలోచిస్తాం.

Sri S. Narayananappa:—Composite మిల్లులకు ఏవిధంగా నూలు సప్పయి చేస్తారో ఆచేట్లుపకారం మన రాబ్జుంలో చేసేతవారికి నూలు సప్పయి చేయడానికి మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేస్తారా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao:—ఇదవరకు ఈ విషయం పదే పదే ఏవరించాము.

Sri K. Malakondayya:—అయ్యా, కేరళప్రభుత్వం డాబ్బిస్ ఫెస్టివలు 10, 12 రూపాయలు చేసేతవారి కివ్వడంవల్ల డ్యూస్‌ముస్త్రీ కూడా, అందుచేత అంధదేశంలో ఒక నూలుమిల్లు ఎందుకు

1st March 1954]

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—ఇదివరకు చేసేతపారికి సహాయం చేసే వ్యక్తిలో గుంటకల్ లో ఒక కోఆపరేటివ్ మిల్లు పెట్టారు. దానికి 15 లక్షల రూపాయలు ప్రత్యేకించారు ఈవరకే.

Sri R. Siddanna Gowd :—నూలు సరఫరా విషయంలో చేసేతపారికి మిల్లువారికి విచక్షణ ఎందుకు చూపించారో చెప్పగలరా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—ఎంత మాత్రం విచక్షణ ఏమీ చేయలేదు. అవిషయం అంతా కేంద్రంచేతిలో నున్నది.

Sri D. Seetharamaiah :—ఈ గుంటకల్లు కోఆపరేటివ్ మిల్లులు ఇతర మిల్లులకు ధరలో తేడా వున్నదే?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—అది యస్విడే చెప్పడానికి మీలులేదు. కొంత అవకాశం ఇవ్వాలి.

Sri Pragada Kotaiah :—నూలు ధరల కంట్రోలు లేదు. మిల్లులు యచ్చేటటువంటి నూలు సమస్య పరిష్కారం చాల అసాధ్యం. ఆయ్యాగ్రామాలలో వడుకు కదుర్లను ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందా?

The Hon. S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—వడుకు కదురు నూలుగురించి తప్పక ఆలోచిస్తాం.

State Guests on Andhra State Inauguration Day.

204 Q.—Sri T. Lakshminarayana Reddi: Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state:

- the expenditure incurred on the Andhra State Inauguration day on 1-10-1953 by the State;
- the number of State guests; and
- who they were?

The Hon. Sri T. Prakasam :—

(a) about Rs. 30,000.

(b) 39

(c) A list of the State Guests is placed on the Table
(a)

of the House.

* (a) Vide Appendix I at Page 587 infra.

[1st March 1954]

Inauguration రోజున అర్చుయిన మొత్తం 30,000. గెస్టులసంఖ్య
39. లిస్టు తయారుచేసి పేబిలుమిాద పెట్టాము.

Sri K. Govinda Rao :—ఈ లిస్టులో చాలమంది అధికారులు
అంధదేశములోని ప్రముఖులవేర్లు యిందులో
కనబడవు. ఇది ఏ వునాదిమిాద తయారుచేశారో చెప్పగలరా ?

The Hon. Sri T. Prakasam :—తొందరలో తయారైన లిస్టు
కనుక అటూయిటా వుంటుంది.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :— ఆంధ్రరాష్ట్ర సాధనకు
వుపవసంచేసి త్యాగఁచేసిన స్వమిా సీతారాం, ప్రముఖ administrator
రామమూర్తిగారికి ఆశ్చర్యానాలు అందలేదని తమకు తెలుసునా ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :—ఆలిస్టు తయారుచేయడం
లో యా ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించదు. ఎందుచేతనంచే ఆ లిస్టు
యా ప్రభుత్వం form కాకమందు తయారయింది. ఈ ప్రభుత్వానికి
ఏవిధమైన అవకాశం లేదు. అందుచేత దీనికి యా ప్రభుత్వం ఏత
మాత్రం బాధ్యత వహించదు.

Investigation to construct tanks in Kanigiri taluk

*205 Q.—Sri G. Yellamanda Reddi :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) whether the Government have completed the investigation at five places on Paleru river in Kanigiri taluk, Nellore district, to construct tanks; .

(b) if so, when the Government propose to take up the works; and

(c) if not, why ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :—(a) Preliminary investigation in respect of six sites has been completed. The site at Panduva gorge is found to be preferable. Final decision regarding its detailed investigation will be taken up after the necessary particulars have been collected and examined.

(b) In view of the answer to clause (a) it is too early to say when the scheme will be taken up for execution.

(c) Does not arise.

1st March 1954]

Loss in Godavari floods.

*206 Q.—Sri T. Lakshminarayana Reddi :—Will the Hon. the Minister for Land [Revenue be pleased to state the estimated loss of property and death of cattle and men in the recent Godavari floods?

(a)

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—A statement containing the particulars required is placed on the table of the House. With regard to lives lost, it is West Godavari 91, East Godavari 91.

Sri S. Venkata Rao :—చనిపోయన వాండ్ల కుటుంబాల కేసైన ప్రభుత్వము సహాయముచేసిందా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—చేస్తుంది.

Sri S. Venkata Rao :—ఎంత సహాయము చేస్తుందో తెల్పు తారా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—నిన్నటి దినము యిచ్చిన సేట్లో మెంటులోనే యిచ్చినాను.

Sri T. Lakshminarayana Reddi :—గోదావరి పొంతాల ప్రజలు మామూలు పరిస్థితులకు వచ్చువరకు ప్రత్యేక ఆధిసరును వేసి ప్రభుత్వము వారికి ఎక్కువ యవ్వడానికి కృషిచేస్తారా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—అక్కడ ఎక్కువ శాధపడ లేదు. Government యా విషయమై ఆలోచిస్తుంది.

Sri C. V. K. Rao :—Enquiry Report లో ముఖ్యముగా అక్కడి జిల్లా అధికారులు చాల నిర్దృక్తులు, అశ్రద్ధవహించినారని సత్యానాధన గారు అన్నట్లు ఉన్నారి. దీని విషయమై ప్రభుత్వము ఏమి చర్య తీసుకుంది ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—ఆది ఆలోచనలోనుంది.

(a) Vide Appendix II at page 589 *infra*
68

[1st March 1954]

Sri T. N. Venkatasubba Reddi :— గోదావరి ప్రాంతాలలో వరదవల్ చాలనష్టమెందని అన్నారు. ఇప్పుడు తుంగభద్రా దామలోని నీటిని ఎక్కువ రొ ఉపయోగించుకోవుండ వుండడముచేత దానిలోనీరు ఎక్కువగా నిలిచిపోయింది. అనీరుగోదావరిలోని రైతులకు ఉపయోగ పడేటట్లు చూస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :— మేము మొదటి ఒక లక్ష ఎకరాలకు క్రిష్టాలో నీరు యివ్వాలనుకొన్నాము కాని ఇప్పుడు తిర్చేల ఎకరాలకే ఉపయోగించుకుంటున్నారు. గోదావరి ప్రాంతానికి నీరు సప్తచేయదము కప్పమని మూర్తిరాజుగారు, ఇంజనీర్లుకూడ సలవాయిచ్చారు. యానీరు అక్కడికి తీసుకోవడానికి వీలులేదు

Sri A. Venkatarama Raju :— అయ్యా, బ్రీచెన్ close చేయడానికి వాటిపక్కాభూములలో 6-8 అడుగులవరకు తెవించే ఆమటినీ వేసారు. యామటిని తీయడమువల్ రైతులకు చాలనష్టము కలిగింది. అట్టి రైతులకు వెంటనే తగు నష్టపరిశోరము యివ్వడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :— బ్రీచెన్వల్ కలిగిన నష్టానికి ఎవరికినష్ట పరిశోరము యివ్వలేదు.

Sri T. Nagi Reddi :— బ్రీచెన్వల్ కలిగిన నష్టముకాదు. బ్రీచెన్ close చేయడానికి పక్కానున్నభూములలోని మట్టిని తెవించే తీసివేసి నందున ఆ భూములకు నష్టమువాటిల్లినది. యానష్టాన్ని పూర్తిచేయడానికి ప్రభుత్వము పూనుకుంటుందా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :— అటువంటి వాటికి సంబంధించిన వివరాలనుగురించి వాటికి నష్టపరిశోరము ఎంతవరకు యివ్వాలో అలోరిస్తాము.

Sri N. Sivarami Reddi :— రాయలసీమ కరువు ప్రాంతమైన పుట్టటికి రాయలసీమ ప్రజలు గోదావరి వరద ప్రాంతాలవారికి సహాయమచేసిన సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసు. అందువల్ ప్రభుత్వానికి వాటింకా ఎక్కువ పశుఖుముచేసే బాధ్యతపుందా? తేంచా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :— ఉండి అనుకుంటాను.

[1st March 1954]

Sri B. Lakshminarasa Raju:—ఆధ్యక్షుడై నరదబాధితులకు ప్రభుత్వము చేసిన సహాయమేకాక విదేశాలనుండి మరికొన్ని సహాయాలు మూడు వచ్చాయి. బట్టలు, పాలటిన్నలు అవి ఇంకాకల్కర్లు ఆఫీసులలోనే వున్నాయి వాటిని త్వరలో పంచిపెట్టించెదరా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—ఇదివరకే పంచిపెట్టామన్నారు. పంచిపెట్టేటట్లు చూస్తాము.

Sri G. Nageswara Rao:—గోదావరి వరదలలో సెంట్రల్ డెలాలో కొన్నివందల పక్కా యిభ్ కూలిపోయాయి. గవర్నర్ మెంటు ఒపుకొద్ది యిండ్కుమాత్రమే చాల తక్కువ మొత్తమును అప్పగా యచ్చారు. అనగా రు 170000 లు మాత్రమే యచ్చినారు. ఇంక మూడులక్షల రూపాయలు పక్కా యిండ్కు అప్పగా య్వవలసి వుండని క్రిందిన్నవ్యోగులు ప్రభుత్వానికి ప్రపాజల్న పంచారు. దానికి అనుగుణంగా డబ్బు శాంక్షేపించున్నాడు చేసారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—ఇదివరకే ప్రభుత్వము కొంత డబ్బు sanction చేసింది. Applications లో ఏది స్క్రమ్మైనదో గమనించి priority ని బటి, discretion ను బటి డబ్బు యవ్వవలసి యున్నది. అంతకుపైన వ్యాచ్చగాయిచ్చేపరిస్థితులు అంద్రలోకనివ్వంచవు.

Sri T. Nagi Reddi:—69050 ఇండ్కు తిరిగి కట్టవలసియున్నది. ప్రభుత్వము ఎన్నియిండ్కు సహాయము చేయడలచినదో ఆ లెక్కలను యవ్వగలరా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—వేళే ప్రశ్న వేయాలి.

Sri T. Nagi Reddi:—ఎంతమొత్తమో చెప్పగలరా!

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—లెక్కలు సేసేమి తలలో పెట్టుకున్నానా?

Sri V. Rama Rao:—అయ్యా, యాగోదావరి వరదలు వచ్చి నప్పటికి ప్రమాదము కలుగకుండ వుండుటకు శాశ్వతనివారణ చర్యలు తీసుకోడానికి ఆలోచిస్తారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—అంతా ఆ సర్వేశ్వరునిషైన ఆధారపడిన్నది. మేముచేసే పయత్నాలు చేస్తాము.

[1st March 1954]

Sri T. Nagi Reddi :—ఇది చెప్పడము సాధ్యముకాక పోవచ్చును. కానీ ఎంతడబ్బు యిండ్కు తిరిగి కట్టుడానికి ప్రభుత్వము Sanction చేస్తుంది?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—మారుపెట్టేకప్పు వేసే సమాధానము యిస్తాను.

Sri T. Nagi Reddi :—ఇంచువంటి loans 3½ కోల్డ్లు రూపాయలని చెప్పారు. ప్రభుత్వంవారు యా 3½ కోల్డ్రూపాయలలో ఎంత మొత్తాన్ని యిప్పటికి flood relief కోసము యవ్వడానికి నిశ్చయించారు?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—చాలా బీదవారికి ఇండ్కు కట్టుడానికి సహాయంచేశారు. Middle class people కు loans గా కొంత యిచ్చారు.

Separation of Judiciary from the Executive.

*207 Q.—Sri G. Yellamanda Reddi :—Will the Hon. the Minister for Finance and Law be pleased to state—

(a) whether the Government propose to extend the separation of Judiciary from the Executive to the entire State; and

(b) if so, where?

The Hon. Sri T. Viswanatham :—(a) & (b) : The Goverment have decided to extend the Scheme of Separation of the Judiciary from the Executive to West Godavari district only for the present.

(a) ప్రస్తుతం ఒక జూలై మాత్రమే యా విధముగా వి స్ట్రీటం చేయుటకు, నిశ్చయించలన్నెనది. క్రింది పర్మాయము గవర్నరుగారి తుప్పాయములో, దానిని గట్టించి, చర్చలు చేశారు.

(b) చెప్పిన గాచాపరి జూలైలో.

Sri K. V. Ramesam :—ప్రస్తుతం జాదిమియోలో మొజెస్టీఇంజీనియర్లు మిచ్చే స్తున్న వారిచి, ముఖసుబులంగాను, నీవిత ఉప్పులూగాను మారుస్తారు. అంతటలు యిష్టయించులుగా తుప్పుని. దీనికి సప్పటిగా ఇక విషయము వియాపిస్తారా!

The Hon. Sri T. Viswanatham :—మాంత్రిక విభాగం కు ప్రస్తుతి చేస్తుని, సప్పటిగా ఇక

1st March 1954]

కేడరను నియమించటం గురించి, ఏర్పాటుచేస్తాము. కొద్దికాలములో ఆయహోతుంది.

Sri M. Bapayya Chowdari :—ఇప్పుడు యా ఎగికూర్చటివ్ నుంచి జాడిమియరీను సపరేట్ చేయటానికి రాజగోపాలన్ కమిటీవారు నిర్ణయించారు. ఆ కమిటీ సూచించిన ప్రకారం ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచనలు జరుపుతారా ? లేక, శ్రీసింపుచ్చతారా ?

The Hon. Sri T. Viswanatham :— ఇందులో మూడు ప్రశ్నలు వున్నాయి. ఒకదానిని గురించి అడిగితే జవాబు చెప్పాతాను ?

Sri M. Bapayya Chowdari :—ఆ కమిటీవేసిన సూచనలను అమలు జరుపటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

The Hon. Sri T. Viswanatham :—దీనిని గురించి ఒక నెల రోజులలో తెలుస్తుందని చెప్పాచున్నాను.

Sri K. Rajagopala Rao :—ఖాడిమియరీను ఎగికూర్చటివ్ నుంచి విడదీయటం వల్ల ప్రయోజనాలు తున్నాయి ? ఏలాంటి ఫలితాలు వచ్చినవి ?

The Hon. Sri T. Viswanatham :— వీటినుగురించి అంచిస్తున్నాము.

Water Supply Scheme of Guntakal Municipality.

* 208 Q.—Sri S. Narayanappa : Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state—

(a) Whether the second stage of the water supply scheme of Guntakal municipality has been sanctioned;

(b) if so, the action taken by the Government to commence the work;

(c) the time that the Government would take for completing the work; and

(d) whether the Government have ordered for necessary materials to execute the scheme ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—(a) Administrative approval for detailed plans and estimate has been accorded.

(b) Designs and estimates for the second stage of the scheme are being finalised.

[1st March 1954]

- (c) The work is expected to be completed in 1957-58.
 (d) Order for supply of pipes and specials have been placed.

Sri S. Narayananappa:—ఇప్పుడు గుంతకల్ జల్లూకేంద్రముగా చేరుటని ప్రథమట్టం ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. ప్రజలు తొగుటకు నీటికి చిరకాలంనుంచి చాలా యిబ్బంది పడుతున్నారని తెలుస్తున్నది. దీనిని గురించి ప్రథమట్టం శీఘ్రముగా ఏమైనా చర్య తీసుకుంటండా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya:—దీనికి administrative sanction అయిది. ఇంకా, ఔక్కెకల్ శాంకన్ త్వరలో కావలసియున్నది. 54-55 లో పని ప్రారంభిస్తాము.

Levy on cloth.

*209 Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnaiah: Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to state—

- (a) whether the Andhra State received any part of the levy on cloth or any contribution therefrom, from the Central Government.
 (b) if so, how much;
 (c) how the amount has been utilized; and
 (d) if no amount has been received, whether the Government have addressed the Central Government about it?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao :—

(a) to (e) The attention of the Hon'ble Member is invited to the answer given on 6-1-1954 to Legislative Assembly Question No. 127 (Starred) put by Sri P. Kotaiah M. L. A.,

(d) Does not arise.

On 6-1-1954 తేదీన డాకాసననభా ముఖ్యమను 127 నంబరు ప్రశ్నకు శ్రీ పెగడ కోటయ్యగారికి జవాబుగా, మొదట శాగాలకు మహాధానము చెప్పయింది. కొరవసభ్యులు ఆశాగాలలో జవాబులకు దుఃఖి, అంచులచవలనిపిగా లోచించున్నారు. ఆఖరు దానికి మహాధానము చెప్పయింది.

Sri C. Siddanna Gowd :—How much of it is spent on

1st March 1954]

establishment and how much to relieve the distress of weavers?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao:—ఏం అన్నింటికి వివరాలు, వెనుక యివ్వబడినవి.

Sri Pragada Kotaiah:—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది 53-54 సంవత్సరానికి. 54-55 సంవత్సరం ప్రారంభం కాబోతున్నది. ఆ సంవత్సరానికి సెన్సు ఎంత వచ్చింది?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao:—ప్రత్యేకించి ప్రశ్న వేస్తే చెప్పతాను.

Sri Ch. Ramalingayya:—ఈ సెన్సులు స్క్రమంగా వువుయోగ పదుతున్నవా? అంధరాష్ట్రచే నేతసంఘములోకాంతమంది డైరెక్టరు చౌకగా గుడివాడ టోల్పాపరేటివ్ వీవర్సు ఎంపోరియంలో స్వంతము నకు చౌకగా కొని వోచ్చుధరకు సంతలలో అనుకూలంటున్నారు. యాచిధంగా దుర్భిహియోగం లేకుండా, జాగ్రత్తపడతారా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao:—శ్రీ రామ లింగయ్యగారు నాకు వాళిపంపి స్నేహం అందుకు తగు శ్రద్ధతీసుకుంటాను,

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:—ప్రశ్నలు మరొకసారి వేసి నప్పుడు పాతపి, జవాబులు చూసుకోమంటున్నారు. ఇట్లాగాకుండా, ఒక ప్రశ్నల కమిటీని వేసి ప్రశ్నలలన్నింటిని జాబితాగా తయారుచేస్తే బాగుంటుంది. ప్రశ్న వేసినప్పుడు జవాబుచెప్పటం అవసరమని చెబుతున్నాను.

Mr. Speaker:—Even before the questions are sent to Government the office has been sifting the questions. By oversight this question might have escaped the attention of office, and so it is to the advantage of the House that the same question, said to have been answered by the Minister on an earlier date, has come up now.

Salur Municipality water-works scheme.

* 210 Q.—Sri K. Venkatanarayana Dora: Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state—

(a) the stage at which the execution work of the Saluru Municipality water-works scheme is at present; and

[1st March 1954]

(b) when the execution work will be completed?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—The plans and estimates for the first stage of the Saluru Water Supply Scheme were sanctioned in 1949. The question of execution of the first stage of the scheme is under consideration by the Chief Engineer, P. W. D., (General and Buildings). A report called for from the Chief Engineer, in the matter is awaited.

Sri C. V. K. Rao :—1949 లో యా స్క్రీము ఆలోచించా మన్నారు. ఇప్పటివరకు ఎందుచేత అమలులో పెట్టలేదు? అమలులో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయలంలేదా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—ఒరిజనల్గా, ఎస్టీ మే టు cost రు. 14900. అందులో రు. 3800 land acquisition ప్రశ్నేంది వుంది, అక్కడ ధరలు పెరిగిన కారణంచేత ఆ lands కు రు. 12000 లు కావలసియున్నది. అందువల్ల total estimate రు. 25000 ల వరకు పెట్టింది. త్వరలో పని ప్రారంభం చేస్తాము.

District Panchayat Officers in the State.

*211 Q.—Sri S. Vemaiah :—Will the Hon. the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state:

(a) the number of District and Additional District Panchayat Officers in the State; and

(b) the number of Harijans out of them?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi :—(a) (i) District Panchayat Officers :—Eleven.

(ii) Additional District Panchayat Officers :—eleven.

(b) (i) District Panchayat Officers :—One.

(ii) Additional District Panchayat Officers :—Nil.

రాష్ట్రమంలో జల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరులు 11 మంది. అండ్రమంలో జల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరులు 11 మంది.

(b) జల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరులలో ఒక హరిజన ఉన్నాడు. అండ్రమంలో పంచాయతీ ఆఫీసరులలో హరిజనులు లేదు.

Sri S. Vemaiah :—అయిత్తు, ఉద్దేశ్యాలలో హరిజనులకు 2.62% representation అణూ ఉండేటన్న చేయటానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నించి ఉంది.

1st March 1954]

The Hon. Sri P. Thimma Reddi :— ప్రయత్నము చేస్తాము కాని, సమయానికి వాట్ల applications పైటెబట్టు గౌరవసభ్యులు చూడాలి.

Sri B. Appalaswami :— ఈ ఉద్దేశ్యగస్తులను వేసే అధికారివరు?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi :— ఈ ఉద్దేశ్యగాలు నిర్ణయం చేసేటప్పుడు అజ్ఞలు పెడితే, తరువాత ఎవరు ఈ ఉద్దేశ్యగస్తులను వేసేది తెలుసుంది.

Licences of Motor Drivers and Conductors.

*212 Q.—Sri K. Krishna Rao :— Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state whether it is a fact that drivers' and conductors' licences are suspended by District Superintendents of Police before any case against the driver or conductor is filed; or without filing any case against the driver or conductor; or before the driver or conductor is found guilty by a Court of Law for breach of traffic rules or any Act?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :—The answer is in the affirmative. Departmental action and criminal prosecution are quite different and distinct and both are provided for in the Statute. It is not necessary that an offender should have been prosecuted in a Court of Law before departmental action is taken to punish him.

Sri K. Krishna Rao :— ఈ కెండు Departmental punishments అయిన తరువాతనే కోర్టులోని విచారణకు పంపి శిక్షివేయడం యావి జరుగుతున్నాయా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :— కోర్టులో శిక్షివిధి స్తోత్రపు శిక్ష విధించుడదని ఎక్కుడా లేదు.

Sri K. Krishna Rao :— అయితే, ఇప్పుడు అతను తప్పచేశాడు అని రిపోర్టు వస్తూనే punishment చేసారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :— రిపోర్టు వస్తేనే, విచారణకు వేస్తాము. దానిని విచారణచేస్తాము.

Sri K. Krishna Rao :— అయితే కోర్టువిచారణ చేసికి,

[1st March 1954]

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :— కోర్టు విచారణ అన్ని టికి అవసరంలేదు. పెద్ద బ్రహ్మండమైన తప్పులు చేసినప్పుడే తప్పుకుండా కోర్టులకు పోతుంది. చిన్న తప్పులకు చిన్న punishment సరిపోతుంది.

Sri C. V. K. Rao :— అధ్యక్ష, ఈ complaints చేసేవారు, శిక్ష వేసేవారు ఒకరే ఉంటున్నారా? అయితే యదిసబబేనా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :— సాధారణంగా చిన్న చిన్న ఉద్యగులు complaint చేసే, వాటిని పెద్దఉద్యగులు విచారణచేసి suspend చేసి తగిన శిక్ష విధిస్తారు. కనుక ఈ ఉద్యగులు వేరువేరుగా ఉంటాయి.

Gazetted Officers in Religious Endowments Department.

* 213 Q.—Sri T. Lakshminarayana Reddi :— Will the Hon. the Minister for Finance and Law be pleased to state the number of gazetted officers working in the Religious Endowments Department in this State?

The Hon. Sri T. Viswanatham :— The following are the Gazetted posts in the Hindu Religious and Charitable Endowments (Administration) Department.

I	... Commissioner	}	Head Quarters
I	... Personal Assistant to the Commissioner		
I	... Deputy Commissioner	}	Muffasil
8	... Assistant Commissioners		

Total 11.

ఈ క్రింది gazetted posts ఉన్నాయి.

1 కమిషనర్.

1 పర్సనల్ అసిస్టాంటు (to the Commissioner)

1 డిప్యూటీ కమిషనర్

8 అసిస్టాంటు కమిషనర్లు.

Sri T. Nagi Reddi :— ఇప్పుడు చెప్పినటువంటి posts అన్ని అసిస్టాంటులు, అసిస్టాంట్ వైనా fill up చేయవలసినవి

1st March 1954]

The Hon. Sri T. Viswanatham:—కమిషనర్ post ఒకటే fill up చేయవలసి ఉన్నది.

Sri M. Bapayya Chowdary:—కమిషనర్ post ఒకటే fill up కావాలి అని మంత్రిగారు సెపిచ్చాడు. ఎందువల్ల దానిని ఇంత వరకు fill up చేయలేదు. దానికి qualified persons లేకనా, లేక అది ఇంకా ఆలోచనలో ఉన్నదా?

The Hon. Sri T. Viswanatham:—ఇన్నాన్ని ఉండినటువంటి కమిషనర్ ను మరొక స్టాఫమునకు వేసినంకున ఈ స్టాఫము భారీ అయినది. ఇప్పుడు ఆస్టాఫములో రెండవవారిని వేయవలసియున్నది.

Sri G. Sivasankara Reddi:—May I know the number and names of I. A. S. and I. C. S. officers in this Department.

The Hon. Sri T. Viswanatham:—ప్రస్తుతము ఏరు లేరంటే!

Sri C. Subbarayudu:—Assistant Commissioners posts, direct recruitment ద్వారా fill up చేస్తున్నారా, లేక promotions ద్వారా చేస్తున్నారా? రెండవ విధాలా చేస్తాయింటే, ఏదానికి ఎంత percentage ప్రకారం చేస్తున్నారు?

The Hon. Sri T. Viswanatham:—ఇందులో ఒక ఖద్దిగ్రహితమైన నిర్ణయమేమి లేదు. అయితే, 50 percent recruitment ద్వారా చేయాలని ఆలోచన చేస్తున్నాము.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఈ డిపార్ట్మెంటులో ఒక Commissioner, ఒక P. A. ఒక డిప్యూటీ Commissioner, 8 Assistant Commissioners ఉంటున్నారని చెప్పారు. ఇంతమందియైక్క అవసరమున్నదా? లేకపోయిన, ఈ సంఖ్యలను తగించడానికి ప్రయత్నము చేసారా?

The Hon. Sri T. Viswanatham:—ఇప్పుడు వస్తున్న complaints బట్టి చూటే, ఈ సంఖ్య ఆసలు సరిపోనట్లు కనిపిస్తుంది. complaints తగిపోయనలైన, వీరినిటాడ తగ్గించడానికి అవచాళముంటుంది.

[1st March 1954]

Audit Fee collection from Co-operative Societies and Central Banks.

*214 Q.—Sri K. Krishna Rao :—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state—

(a) whether it is a fact that the audit fee levied on co-operative societies as remains uncollected or irrecoverable, is collected from co-operative central banks to which the respective societies are affiliated, and whether it is a fact that central banks are asked to show such amounts collected from them by the Government as suspense advances ;

(b) whether advance similar to clause (a) are collected from central banks in respect of supervision charges and inspection charges due to Government, but are uncollected or irrecoverable from stores and weavers societies;

(c) whether a draft bye-law authorizing procedure in (a) and (b) has been issued by the department for adoption by central banks and societies and if so, whether such bye-laws were adopted; and

(d) in the case of advances in (a) and (b) whether the Government guarantee the recovery of such advances by central banks from either the societies or from the Government ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—

(a) No such instructions were issued

(b) No such instructions were issued to Central Banks.

(c) No draft by-law authorising such procedure has been suggested by the Department.

(d) Does not arise.

Sri K. Krishna Rao :—ఇప్పుడు actual గా జరుగుతన్నది ఏమిటంచే గవర్న్ మెంటుకు రావలసీన audit fees recover కాక పోలునా irrecoverable అయినా, అటువంటివాటిని Central Banks నుండి వసూలుచేస్తూ గవర్న్ మెంటుకు credit చేస్తున్నారు. ఇది జరుగుతన్నటువంటి విషయము. ఈవిధంగా చేయుటకు గవర్న్ మెంటు authorise చేశారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—ఆ విధంగా authorise చేశారా, అవిధంగా జరుగుతన్నదని అస్తున్నాలేదున్నాడ.

1st March 1954]

Sri Pragada Kotaiah :—ఈ చేసేత సహకార సంఘముల నుండి supervision fees collect చేయడం కోసం Central Banks, supervision fee ఇవ్వాలని department నిర్బుంధంగా పయత్వము చేస్తున్నారు. అది ప్రభుత్వమునకు తెలుసునా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—ఆవిధంగా పయత్వం చేస్తున్న సంగతి నాకు తెలియదు. ఆ విధంగా పయత్వం చేస్తున్నవారు ఎవరో తెలియజేస్తే ఆవిధంగా చేయవూడగని నేను చారికి తెలియజేస్తాను.

Sri D. Seetharamiah :—అఖ్యాతా, ఈ అడిటోరీస్ వల్ల, ఈ సంఘములు చాలా బొధపడుతున్నాయి. పీటిని తగ్గించడానికి జూనియర్ డిస్ట్రిక్ట్ రూము నియమించుటకు ప్రభుత్వము యోచనచేస్తుందా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—ఆలోచన చేస్తున్నారు.

Sri D. Seetharamaiah :—మార్గాలు?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—ఆలోచన చేస్తున్నారు.

Sri M. Venkatasubba Reddi :—ప్రస్తుతము audit fees levy చేయబడుచున్నది. Co-operative Sub Registrar ఒకరకంగాను, Co-operative Senior Inspector ఒకరకంగాను, Junior Inspector మరొకరకంగాను, డినవారి పద్ధతిమాద విధించుచున్నారు. అనగా audit ఎన్నదినాలు జరిగితే, అన్నదినాలను బట్టి కొంత అక్రమంగా ఈ fees చేయబడుతున్నది. ఈ విధంగా కాకుండా, turn - over పేన audit fees విధి స్తోన్యాయంగా ఉంటుంది. కనుక ఆవిధంగా చేయడానికి ఆలోచనచేసారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తాము.

Abolition of District Food Production Committees.

*215 Q.—Sri T. Lakshminarayana Reddi :—Will the Hon. the Minister for Land Revenue be pleased to state—

(a) why the District Food Production Committees are abolished; and

(b) the amount spent on the travelling allowances of the members to attend the meetings in 1952-53 in Anantapur District?

[1st March 1954]

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—

(a) The District Food Production Committees were abolished and their functions transferred to Project Advisory Committees in Community Project Districts and to the District Planning Boards in other Districts with a view to co-ordinate the work of various Departments with reference to the enlarged scope of the Grow More Food Campaign as all round Rural Development, and execution of Five Year Plan.

(b) B. 2087—14—o

Sri K. Govinda Rao :—కమ్మాగ్నిటీ ప్రాజెక్టులు లేనిచోటు Planning Boards వేళాముని అన్నారు. గత నాలుగు సెలవుండి, ఈ Planning Boards వని చేస్తున్నాయా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—పనిచేస్తున్నాయని ఎందుకు అనుకోకూడదు. గనర్షు మొలుకు వచ్చిన information బట్టి పనిచేస్తున్నాయనే అఖంచుర్చు ము.

Sri M. Narayanaswamy :—గుంటూరు జిల్లాలో ఇంటవరకు ఒకసారి గూడ ఈ planning board సమావేశము కాలేదు. కనుక ఇతరజిల్లాలో ఇది సమావేశమైనట్లు రిపోర్టు వచ్చిందా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—Detailed information కు ప్రత్యేకి ప్రశ్నలు వేస్తే చెప్పగలను.

Sri C. Subbarayudu :—ఈ Food Production meetings లో తీర్మానం చెటుటువంటి తీర్మానాలు చర్యతీసుకోడానికి సంబంధించిన departments కు పంచించడం జరుగుతూయాంటుంది. దానివల్ల ఆలస్యం అగును. ఆట్లుకాకుండా అక్కడికి అన్నిడిపార్పుమొంటులవారు వస్తారు. గుణ investigation కు సంబంధించినటువంటి స్క్రోములగురించి అక్కడికి అధికారము ఇస్తారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—చిన్నుచిన్న స్క్రోములను కల్పిస్తు ఆక్కడ ఉండే Engineers investigate చేస్తున్నారు. పెద్ద స్క్రోములు పెద్దభుంజసీర్టుచేయవలసియుంటుంది. మొట్టమొదట Executive Engineer, తరువాత Superintending Engineer, తరువాత Chief Engineer investigate చేస్తారు.

Sri C. Subbarayudu :—P.W.D. లో సంబంధించిన కీలకాలు

1st March 1954]

గురించి ఈ విధంగా Executive Engineer, Superintending Engineer, Chief Engineer, ఒకరు అయినప్పుడు వాత ఇంజెనీర్ కు విచారణ చేయడానికి 6 మాసములు పడుతుంది. ఆవిధంగా time వృథాకారుండా వాటికి సంబంధించిన అందఱు హాజరుఅయి కలసి విచారణచేయడానికి వారికి అధికారము ఇస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeева Reddi:—మొదట ఏ దానికి investigation అవసరము, వేటిని investigation చేయాలో నిర్ణయించు కోవలసియుంటుంది. ఎందుకంటే investigation కొరకు కొన్నిలక్షులు ఖర్చుచేయనిలసి యుంటుంది. ఈ విషయమాలో ప్రతి Engineer కు సర్వాధికారము ఇస్తే P. W. D. వారి ఖర్చుకంటే, ఈ investigation ఖర్చు ఎక్కువ అయిపోతుంది. కనుక ఏ ప్రాణీక్యులు investigation చేయాలో ప్రభుత్వము నిర్ణయించుకొన్న తరువాత పరిశీలనకు పంపించాలి. ప్రతిదానికి investigation మొదలు పెట్టి చాల ఖర్చుఅవుతుంది.

Sri T. Lakshminarayana Reddi:—ఇదివడక District Food Production Committee స్థానాలలో District Planning Boards ను నియమించారు ఆ Boards ను వేసిన జిల్లాలలో ఒక కమిటీగూడా ఆచరణలోకి వచ్చినట్లు, అస్తిత్వానిని తీర్మానాలు ఆచరణలో పెట్టినట్లు కనబడదు. పీటిలో M. Ps. అధికార్య, అనధికార్య అందరూ వున్నారు. కాబట్టి ఇంకా కమిటీలు చేసిన తీర్మానాలను ఆచరణపెట్టటానికి ప్రభుత్వం కృషిచేస్తుందా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—Food Production Committees చేసే తీర్మానాలు అన్ని ఆచరణలో పెట్టటానికి సాధ్యము కాదు. అవి సాధ్యమా, అసాధ్యమా అనే విషయం ఆలోచించవలసి యున్నది. నాధ్యమైనవి, అవసరమైనవి, ఉపయోగమైనవి అయితే, అవి ఆచరణలో పెట్టకపోతే, వాటిని ఎక్కడపెట్టలిపో ప్రభుత్వం నోటిసుకు తీసుకురండి. ప్రభుత్వం ఆ విషయం పరిశీలిస్తుంది.

Sri K. Govinda Rao:—గత రెండు సంవత్సరాలనుంచి మాజిల్లాలలో యా Food Production Committees చేసిన తీర్మానాలు ఒకటి గూడా అమలుజరుగాలేదు. ఆ తీర్మానాలను అమలులోన్నికి తీసుకు రావటానికి Planning Boards కు అధికారాలు యిస్తారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—ఒకుంచు బ్రాంచ్ బోర్డు

[1st March 1954]

వారు కమిటీలు చేసినట్టిరాగునాలు ముఖ్యమైనవి కాదని వూహించాడో?

Regional Transport Officers.

* 216 Q.—Sri S. Vemayya : Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

- (a) the number of Regional Transport Officers in the State;
- (b) the number of Harijans out of them; and
- (c) the number of Harijan employees in the Transport Department?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—

- (a) 11 (Eleven)
- (b) 1 (One)
- (c) 5 (Five)

Sri M. Bapayya Chowdari:—ఈ Regional Transport Officers ను direct గా select చేస్తున్నారు. వారిని promotion వింద కూడా తీసుకుంటున్నారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—ఇప్పుడు డ్యాప్రెఫ్యూషన్ వచ్చినటలువాత అట్లాంటివి తెలుగుజిల్లాలలో చేయలేదు. భారీవచ్చిన వస్తువుగదా, అట్లాంటిది ఆలోచనవచ్చేది.

Sri S. Vemayya :—అధ్యక్ష, ఈ R. T. Os. ఏడైనా report పంచించారా? ఈ Bus లలో ఎక్కుడచూచినసు overload అవుతున్నాయి. ఈ త permits డ్యాప్పున సెల్లారు కోర్టారు రూటులో పంచించారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—ఈ ప్రభుత్వమువచ్చిన తరువాత R. T. Os. అందరు కలసి పంచించడము అనేదిలేదు. ఏడైనా ఈ రూటులో overload అనేది పుండరచ్చు. అంతేగానిపతి R. T.O. నున్నా రిపోర్టు పంపాలనేది జరగడము లేదు.

Transfer of Senior Inspectors of Co-operative Societies.

* 217 Q.—Sri K. Krishna Rao :—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to

1st March 1954]

(a) whether there is any rule that Senior Inspectors of Co-operative Societies should be transferred after three years of continuous service in any particular district;

(b) whether it is a fact that some Senior Inspectors of Co-operative Societies are kept more than three years or four years in any one district; and

(c) if so, the basis on which the discrimination made between Senior Inspectors liable to transfer even after three years of service in any district and Senior Inspectors not liable to transfer even after three years of service is?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—(a) No, Sir, There is no such rule; but executive instructions were issued by the Government in 1939, that executive officers of Co-operative Department should not as a general rule be retained in the same place for more than 3 years.

(b) In some cases owing to the exigencies of service officials are retained at the same place for over 3 years.

(c) No question of discrimination arises as the retention of such staff for more than 3 years in the same place is done only in the exigencies of service.

Sri Pragada Kotaiah :— అయ్యా, డా. Senior Inspectors, నూరు రూపాయిలవరకు జీతాలు వుండేవారిని లూఁ 11 జీలూలలో ఎక్కుడి కైనా, transfer చేస్తున్నారు. కాబట్టి డాకముండు ఒకే జీలూలో మాత్రమే వుండటానికి permit చేస్తారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— అలో చిస్తానడి. Senior Inspectors ఒకే నోటులో దరిదావు 15 సంవత్సరాలకు వుండే కేసులు నాకు తెలుసు. Registrar వారిని 3 సంవత్సరాలకు పైగా నిలవున్న వారి లిస్టు పంపమని ఆడిగాను.

Sri S. Vemayya :— అధ్యక్ష! కాన్ని సాసైటీలకు ఒక senior inspector వున్నారు. వారి సాసైటీలు Junior Inspectors కు వేసే ఖర్చు తక్కువ అవుతుంది. కాబట్టి, ఆసొసైటీలకు ఉథార్ఘృతగే రిషిట్యు ముల్లో పశుత్వము ఏమైనా ప్రమత్తుం చేసుందా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :— అది నిఱంగా ఇరించరాని తార్కా అంచులే Junior Inspectors ను వేసుటానికి పయిత్తుంచేస్తాము.

[1st March 1954]

Loans for manures.

*218 Q.—Sri G. Yellamanda Reddi :—Will the Hon. the Minister for Land Revenue be pleased to state—

(a) whether the Government sanction loans for the purchase of manures for irrigated millets like ragi, sajja and korra;

(b) if so, when and why; and

(c) if not, why?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—

Clause (a) : Yes.

Clause (b) : Loans are sanctioned on personal security in cultivation season to help the ryots for purchasing seed and manure in time.

Clause (c) : Does not arise in view of answer to clause (b).

Sri B. Sankarayya :—ఈ ఎరువులకు యిచ్చే అప్పులు సకాల ములో యివ్వడం లేదు. రైతులు అడిగిన ఎరువులు యివ్వకుండా Sulphate ఎరువుతీసుకోవాలనే నిర్వంధం చేషుడంవల్ల రైతులకుచాలా చిక్కులు వున్నవి. ఇకమందు యటువంటి నిర్వంధాలు చేయకుండా రైతులు అడిగిన ఎరువులకు అప్పు యిచ్చేటట్లుగా ప్రభుత్వము వీరాపు చేస్తారా?

శుభవార్త పాడివంటలు అనే ప్రతిక కొంతమని రైతులను నిర్వంధం చేయడం, కొపకపోతే, ఎరువులకు అప్పులు యివ్వజాలమని చెప్పడం జరుగుతున్నది. అటువంటి నిర్వంధం చేయలుండా చూస్తారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—కొంతమంది cash యివ్వమంచారు. కొంతమంది ఎరువులుయివ్వమంచారు. చిన్న చిన్న రైతులు cash తీసుకొని ఆఫీనికి వ్రపయోగించుకోకుండా ఉండడమువల్ల చాలా ముఖులు ఎరువులనే యివ్వాలని instructions వున్నవి. గవర్నరు కొంతమంది seeds కొంతవరకు పోగుచేసి, seedsరూపములో గూడా ఉప్పారు.

“పాడివంటలు” అనే ప్రతిక తీసుకోకుండా వుంచే, యో administrative సూచకి రైతులకు తెలియించు. ఎరువులు తీసుకొని కొంతమంది ముఖులు ఉండుతారు. ఈ ప్రతికాలు ఎత్తుల ఉపయోగము అంటా

1st March 1954]

తెలుగుతుంది కాబట్టి, రైతులకు వుపయోగమనే, యాప్రతికను ప్రభుత్వంవారు ప్రచారించుచున్నారు. ఈప్రతికవల్ల రైతులకు వుపయోగమేకాని, అనుపయోగము అని ఎవరూ చెప్పవీలులేదు. కాబట్టి రైతులు యాప్రతికను తప్పకుండా కొనమని చెబుతున్నాను.

Sri K. Venkayya :—రైతులు మామూలుగా ఎరువులు కొనుకోటానికి డబ్బు కోరుతూవుంటారు. ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్మెంటు వారు డబ్బు యివ్వము, డబ్బుకు బదులు ఆఫరీముకు ఎరువులు యస్తామంటు న్నారు. ఆవిధంగానై తే రైతులకు చాలా యిబ్బందులు కలుగుతున్నావి. వారి యిష్టము వచ్చిన ఎరువులు కొనుకోటానికి వీలుగా డబ్బురూపముగానే యా అప్పులు యిచ్చేటట్టుగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తారా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—ప్రయత్నం చేస్తాము.

Sri C. Ramalingiah :—రైతులకు, కావలసిన ఎరువులు యివ్వకుండా మరొకరకమైన ఎరువులను అప్పుగా యస్తామంటున్నారు. తీసుకుంటే గాని వీలు తేదని నిర్వంధం చేస్తున్నారు. ఇటువంటి నిర్వంధ విధానము లేకుండా ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుండా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—ఇందులో నిర్వంధమిలేదు. Advice అంటాను. ఘరానా ఎరువు తీసుకొని పొలాలకువే స్నేహంలొగా పండుతుందని, ఆ ఎరువు మంచిదని రైతులకు ప్రభుత్వం advice చేస్తే, అది నిర్వంధం అని అనటానికివీలు లేదు. కాబట్టి Agricultural Department యిచ్చే సలహాను పాటించి రైతులు ఎరువులు తీసుకొంటే బాగుంటుందని అంటున్నాను.

Sri C. Ramalingiah :— ఎరువులు మంచివి, చెడవి అని కాదు. గవర్నుమెంటువారి వద్దనున్న స్టాక్సు రిలీజు చేసుకొటానికి యివ్వాళ్ళమార్గంగా ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్నదా ?

The Hon. K. Koti Reddi :—మంచివి కాబట్టి, గవర్నుమెంటు వారు స్టాకుచేసి పెట్టారు. రైతులకోకార్బూర్కోకి ఆవిధంగా స్టాకుచేశారు. Government of India కు సంబంధించిన స్టాకు తెల్పించి ఆమ్ముఖతిలో, మంచిఎరువులనే, గవర్నుమెంటు తెల్పిరచి యస్తున్నారు. అటీలా నుండి స్టాకు ఏములో నుండి ఉండుటాయి.

[1st March 1954]

Sri B. Lakshminarasaraju :— ఏ వభూములలో ఏ ఏరకపు ఎన్నటలు వేసే బాగా పండతుండో, అనుబంగల రైతులకే తెలుస్తుంది. కాబట్టి, వారు అడిగిన ఎన్నటల యివ్వకుండా వేరేరకపు ఎన్నటలు యిస్తామంటున్నారు. ఇంమహలనష్టపడకడం సంభవిస్తున్నది. కాబట్టి రైతులుకోరే ఎన్నటల యిప్పించడానికి | పథుతోం | పయత్తిస్తుందా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :—నేను ఎన్నో పార్లు ఎఱవులు తెచ్చాను. నాకుగూడా వారు సలహాయిచ్చారు. వారు చెప్పింది తెచ్చి వేళాను. నేను దానినల్ల పంటలో లాభంపోందాను. అదేవిధంగా రైతులకు ప్రభుత్వం యిచ్చే ఎఱవులలో తప్పు యేమియులేదు. అయితే నిర్వంధం మాత్రం చేయరు. నిర్వంధం చేయవద్దంచే అవిధంగా instructions యివ్వటానికి నాకేమి అభ్యంతరములేదు.

Sri Saka Venkata Rao:—ఎరువులనేడి cash రూపములో యై స్తోచ్ఛాయలు కుంటున్నారని మర్గతిగారు తెలువిచ్చారు. అటువంటి సందర్భములో ఎమములు కూడా తీసుకొని అది cash గా మార్చుకుంటున్నారనేసంగతి మంత్రిగారికి తెలుసునా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :— ఇదంతా పడీకుచేసే ట్రాఫీ ప్రభుతావ్వికి సాధ్యమయ్యేదికాదు. ప్రభుతావ్వికి యాదిన్నచిన్న విషయాలను పరిశీలించడానికి ఏలవుతుందా? టైతులకు యచ్చిన ఎరువులు స్కమంగా వుపయోగించుకుంటారని ప్రభుత్వం మంచి ఎరువులను తెచ్చించి యిన్నన్నది. అటువంటివి చిన్నచిన్న టైతులు ఎవరో బీదివారుగా ప్రుండెవారు చేస్తారనాకుంటాను.

Sri G. Rama Rao:—మంత్రిగారు ఎరువులు సంగతి బాగా తెలుపునని చెప్పారు. అయిన �Absentee landlord ఆ? లేక తెలుపునని చెప్పారు (Peasant)?

Mr. Speaker:—It is not relevant to this question.

Sri K. Malakondayya:— సముద్రతీర ప్రాంతాలలోనూ, యసుక ప్రాంతాలలోను ఎక్కువగా ఎత్తవులమిద ఆధారపడి షణిచేసే వారికి, యా అస్యాలు యివ్వడంలో అలస్యము బట్టగుచుపుచ్చాడి. వారు కొత్తామంతా ఎత్తవులు తెచ్చుకోలేకపోతునాన్నారు. సకాలంలో దైతులు నీటిలో ఉన్నాయి వ్యాఘరిల్లినిస్తున్నాయి ।

1st March 1954]

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—అలాంటివి ఇమగుతూవుంచో ఆలా జరుగుండా ప్రండటానికి తప్పకుండా instructions ఇస్తాము.

Sri K. Subba Reddi:—రైతులకు అప్పాలుయిచ్చే విషయంలో నిర్వంధ పద్ధతిమిాద జరుగుతున్నదని తేలుతున్నది. Agricultural Department వారు రైతులకు కావలసిన ఎరువులు యవ్వానమన యచ్చిన ఎరువులను తీసుకొని అని విక్యాయామకొని లాభాలు పొందుతున్నారు. కాబట్టి యటువాటి నిర్వంధ విధానము మార్చుతారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—ఈ విషయం యివినరకే చెప్పాము. అది advice గాని నిర్వంధంకాను. దానివల్ల యిఖండి ఏమిలేదు. అయినా అలాచేయండా ఏర్పాటుచేస్తాము.

Sri B. Sankarayya :—ప్రాచీపంటలు అనే ప్రతిక రెండు అభాలు వున్నది అని మంత్రిగారు చెప్పారు. రైతులకద్ద వసూలుచేసేది సంచ త్యరంచందాగాని, రెండుఅభాలుకాను. చదువురాని రైతులను మూడు సార్లు ఎరువులకు వచ్చినప్పుడు తి సంత్యరాల చందా కట్టమని Agricultural Department వారు నిర్వంధం చేస్తున్నారు. ఈవిషయం మంత్రిగారికి తేలుసునా? ఇకముందు నిర్వంధం తోలగిస్తారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—Agriculture Department వారు ఆవిధంగా చేయడంవల్ల వారు అంత పనికిమాలినవారు అని అనుస్తాను? అదంతా నిర్వంధం అంటే వారు అలాచేయవదని instructions ఇస్తాను. వారు యిచ్చేది advice గాని మరేమికాను. ఆప్తిక నిర్వంధం చేసే ప్రతికకాను. advice యిచ్చే ప్రతిక. అది రైతులకు లాభించే ప్రతిక.

Sri C. V. K. Rao :—మంత్రిగారికి Agriculture Portfolio గూడా యిచ్చారా?

The Hon. Sri K. Koti Reddi :— తేడు. మీద ట ఎరువుల distribution అంతయు రిహిన్స్యూ డిపార్టమెంటులో వున్నది. ప్రథమం ముందు కలెక్టర్కు పంచుతుంది. కలెక్టరు తరువాత Agriculture Department కు యిస్తుంది. ఈ distribution అంతయే రిహిన్స్యూ డిపార్టమెంటు ద్వారా జరుగుతున్నది గమకమ్మా నాకు రిహిన్స్యూ portfolio త్వర్ణించువల్ల సేసు జవాబు యిచ్చుచున్నాను,

GOVERNMENT RESOLUTION RE:
ESTABLISHMENT OF HIGH COURT FOR THE
STATE OF ANDHRA
(Contd.)

Mr. Speaker :—The question hour is over. We shall now resume discussion on the High Court Resolution.

Sri T. Nagi Reddi :—ఆధ్యక్షు, ఆంధ్రరావుం యేర్పడిన తరువాత మనలను యొదుర్కొంటున్న ప్రభావ సమస్యలు సంబంధించిన రెండవ భాగమలో పునాదుము. ఈ రెండవ భాగంలోని సమస్యలను యేచిథియుగా యొదుర్కొంటున్నదీ అనే విషయము, ఆంధ్రరావ్‌ము యేరుపడక మందే ఆంధ్రశాసనసభ్యులు తొలిసారి మద్రాసులో సమావేశము అయినరోజున Communist Party ఆనాడే యాసమస్యను యాచిధంగా యొదుర్కొంటిని చెప్పసేచెప్పింది. అందువల్ల విశ్వాఫట్టుములో రాజధానికి బదులుగా యప్పుడు హైకోర్టు పెట్టబడే తున్నామని తీర్మానము ప్రభుత్వము మామండుకు తీసుకువచ్చినప్పుడు, మాకు యేమాతమూ ఆశ్చర్యము కలుగలేదని ప్రప్రథమంగా చెప్ప వలసివచ్చింది. కర్మన్నాలులో రాజధాని అన్నప్పుడే Communist party ఆనాడు కర్మన్నాలులో రాజధాని అని, వార్లైరులో హైకోర్టు అని, రాజకీయ సేరారోపణ చేయటకు ప్రభుత్వము పూనుకొని వచ్చినపుసు, ఆ ఆరోపణ అసత్యమని చెప్పింది. ఆనాడేమాలో చాలామంది నిలువబడి చెప్పారు. ఆయితే, బరుగునున్న వాస్తవిక పరిస్థితులనుబట్టి, మనలను కల్గొలపరస్తున్న సమస్యలు ఒకటి కాదుకడా అని చెప్పినంతమాత్రాన్ని ఉండి కాదు అనే విషయమును యప్పుడు మనం తెలుసుకొంటున్నాము. అనాడు శ్రీభాగ్ బిడంబడికను ఒక ఆయిధంగా చేతబట్టి కర్మన్నాలులో రాజధాని నిర్ణయంచేసిన సందర్భములోనే, సేను చిన్న హైచ్యరిక చేసి ఉంటిని. ఆ హైచ్యరిక గూడ యానాడు యక్కడ నిజమాతున్నదే అని నాకు భయం కలుగిచేయచున్నది. కర్మన్నాలు రాజధాని అని పేరు కాట్టి, కర్మన్నాలు లో Legislature, Governor buildings, Ministers' Offices, Secretariat మాత్రమే పుండి, మదరాసులో అంత గృస్తావులో కట్ట థుర్నారని,

1st March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi]

ప్రైవేటును యొవ్వరికి సంబంధములేని విశాఖ పట్టములో పెట్టబడుతున్నారని మేము యదివరకే చెప్పాను. అది వాస్తవమని, యానాడు, పరిస్థితులను బట్టి మనం గ్రహించుకోగలు చూన్నాము. అంతేకాకుండా, వాత్రేరులో High Court పెట్టి నష్టితే, ఒక Divisional Bench Court మరొక ప్రాంతములో పెట్టవలెననే సూచనను గూడా జాగ్రత్తగా పరిశీలించాము. మరదృష్ట వశాత్తు మన అంధదేశమునకు యొప్పుడు ఒక centre కాదుకదా, నాలుగు centres కూడ యొప్పుడుతున్నవే అని నాభయం. రాజధానికి సంబంధించిన కార్యాలయములు ఒక ప్రాంతములోను, ప్రైవేటు వాత్రేరులోను, ప్రైవేటుకు సంబంధించిన Divisional Bench Court మరొక ప్రాంతంలోను యొప్పుటుచేసి, అంధదేశము యొంతో సుభిక్షాన్ని పొందుటకు బదులుగా, రేపు యిటువంటి పరిస్థితులను కల్పించే అంధ ప్రభుత్వమునకు నాధన్యవాదముల నర్పించు చూన్నాను. ఈనాడు ప్రైవేటు రామున్న ప్రాంతాలవారు కోడా గమనించి మిారు చేస్తున్న యొప్పులకు చాల సంతోషిస్తారని సేను పంతులుగారికి విన్నవించు కొంటున్నాను. ఇది వారి రాజకీయ జీవిత కాలములో అంధదేశములో కొంత అనైక్యతకు కారణమని స్పష్టమాతున్నదని, అంధదేశము యానాడు, ఒకటి కాదుకదా, రెండు కాదుకదా, మూడు కాదుకదా, నాలుగు ప్రాంతములుగా చీల్పి విభజించినందులకు అంధప్రభావికము మున్ముదు వారిని, వారు నిర్వహిస్తున్న ప్రభుత్వమును, యొదృషీతో చూడగలరో అని సేను శాఖిస్తున్నాను.

ఈక పోతే శ్రీబాగ్ ఒడంబడికకు కట్టుబడివుండడము నీతి అని అన్నారు. కమ్యూనిస్టులు శ్రీబాగ్ ఒడంబడికకు కట్టుబడివుండతేడని అంటున్నారు. ఆవిధంగా ప్రాంతీయాభిమానాలను రెచ్చగొపుతున్నారు రాయలసీమలోని కర్మాలులో బ్రహ్మండమైన ప్రజలెల్లరను చూచి, ఆనాడు ఆప్రజలు కోపపడధము లేదుకంచాయని సేనుయిక్కడ చెప్పాను. కారణము నాకు తెలియదు.

ఆనాడు, అంధదేశములో జాతీయ ఏక్యత సెలక్షోల్పుబడుతుందని సేను ఒకప్పుడు శ్రీబాగ్ ఒడంబడికకు కట్టుబడాలని, ఆనాడు ఒక

[Sri T. Nagi Reddi]

[1st March 1954]

ఆయుధమేత్తే యిం పభుత్వాన్ని, యిం నాయకత్వాన్ని నేను
మరచిపోగలనా? ఈనాడు ఆరీకమంత్రిగా వున్నటువంటి శ్రీ విశ్వ
నాథంగారు మదాసులో, కర్మాను రాజధానిగా జరిగిన నిర్వయములో
వున్నార్థాలకు సమాధానం చెప్పుతూ, షెడ్యూలు నిర్వయంబిన నిర్వయానికి,
ఆనిర్వయం మిాద సీతికి కటుబడి వుండటం, రాజకీయంగా మన అందరి
కర్తవ్యమనిచెప్పారు. అందుచేత, యిట్టమువున్నా, లేకపోయినా, మరొక
విఫంగా గాకి, ఒక కారణంవల్ యింాడు కర్మాలు కోరుతున్నా,
ఆసీతే కారణమని, ఆసీతికూడా శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక వల్ నేర్చుకొన్న
సీతి ఆనిచెప్పారు. మంచిదే ఏదో ఒకదానికి కటుబడిన్నండడము. యేదో
వాకసీతికి కటుబడి వుండడము నేనుకూడా చాలా అవపరమైన విష
యమే. తప్పో, ఒప్పో, మేముకూడా ఒక సీతికి కటుబడిన్నండడము. ఇక
మందు ఆ సీతికి కటుబడివుటాచుని ఆశిస్తున్నాను. ఈనాడు శ్రీబాగ్
ఒడంబడిక యేమెది? శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక యెక్కడ? అని నేను ప్రశ్ని
స్తున్నాను. కమ్మానిష్టులు కూడా శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక మిాద మాట్లా
డారు. మేము వోప్పుకోలేక పోయినా మాలభీపాయాలను కలకాలం
ప్రజలముందు పెట్టము. తప్పులని ప్రజలు అనుకుంచేమంచిదే. లేకపోతే
ప్రజలు దీనికి అనసరమైన విధానమను యేర్పరచి మాకూ, మిాక
గూడా తీర్పుచెప్పగలరు. శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక అనేపేరుతో ఆనాడు
ఆ తీర్మానములను సమరించుకొంటూ, యింాడు మరొకమాట చేప్పా,
యింాయకులు యేలాంటి సీతికి కటుబడలేదని నేనుచెప్పా
తున్నాను.

(At this stage Sri T. Lakshminarayana Reddi occupied the Chair).

ఎక్కడకి తే విశ్వవిధాన్యాలయం ఉన్నది, ఆచోటే High Court ను
గాని, Capital ను గాని పెట్టడానికి ఏలులేదా? మారు శ్రీబాగ్ ఒడంబడి
కను ఒక ఆయుధముగాచేసి దానిని గురించి కరాఖండిగామాట్లాడుతూ ఆ
శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక అనేక తినిర్ఘుళివించి ఆక తిక అందరినిబలిచేయాలని
ముంచుం చేసినటువంటి ప్రభుత్వం ఇది. ఆ క తిపని అయిపోయింది.
మారుపెట్టాలు. ఇప్పుడు మరొక క తిపని వచ్చింది. ఈ హైకోర్టు

1st March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi]

విషయంలో ఇప్పుడు ప్రాంతీయ విద్యేషాలను రెచ్చ కొమతున్నారు. అప్పుడు ప్రభుత్వం శ్రీబాగ్ ఒడంబడికను కేవలం ప్రాంతీయవిద్యేషాలను రెచ్చగొట్టడానికి ఉపయోగించింది. లేకపోతే ఏదో ఒక కారణంచెప్పి హైకోర్టును విశాఖపట్టణములో పెట్టాలనే తీర్మానమును శ్రీబాగ్ ఒడంబడికకు ప్రతికూలంగా దేనికి తెచ్చారుసి శ్రీబాగ్ ఒడంబడికకు విరుద్ధంగా ఈ తీర్మానమును తీసుకురావడం బిగింది. అనామ శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక అవసరం దేనికి ? మంత్రివర్గ ని గ్రామానికి! ఈనామ శ్రీబాగ్ ఒడంబడికను పాతిపెట్టడం అవసరం దేనికి ? మంత్రివర్గ సుశీరతత్కా! ఈ విషయం ప్రపంచానికి తెలియదనుకుంటూంది ఈ మంత్రివర్గం. ఏదు చేసేపని ప్రపంచానికి తెలుసు. పిల్లి కళ్ళమూసుకుని పాలు త్రాగుతూ తను చేస్తున్నపని ఇతరుల కెవరికీ తెలియదని, ఎవరూ తనను చూడడం లేదని, అనుకుంటుంది. ఆలాగే ఈ మంత్రివర్గంకాదా ఈ సందర్భంలో వ్యవహారంచుతున్నది. ఇదివరలో కర్మాలును రాజధానిగా నిర్దయించే నేటపుడు ఈశ్రీబాగ్ ఒడంబడికతప్ప మరొకకారణం ఏమియా దొరకలేదు. అసలు శ్రీబాగ్ ఒడంబడికలో ఏమనిఉన్నది? హైకోర్టు, విశ్వవిద్యాలయం, రాజధాని అన్ని ఒకచోట ఉండకూడదనిఉన్నది. అయితే, హైకోర్టును విశ్వవిద్యాలయంఉన్న విశాఖపట్టణంలో ఏర్పాటు చేయాలని ఎందుకు ప్రతిచాదనను తీసుకువచ్చారు? ఇది శ్రీబాగ్ ఒడంబడికకు విరుద్ధంకాదా అని నేను అముగుతున్నాను అనామ అవసరమైన శ్రీబాగ్ ఒడంబడికను ఈనామ కాలదన్నుతున్నారే! ధానికి కారణం ఏమిటి? ఈ రోజున దీనికి కారణములు ఏమి చెప్పున్నారంటే విశాఖపట్టణంలోఉన్న చిల్డింగులు ఆంధ్రదేశంలో ఎక్కుడాలేవట. శీతోష్ణసితి బాగా ఉంటుందట. ఈవిధంగా ఈప్రభుత్వం వ్యవహారించడం ప్రపంచానికి తెలియదనుకుంటున్నారు. ఈవిషయాలన్నింపు ప్రపంచానికి తెలుసు. ఈవిధంగా వ్యవహారిస్తున్నాందుకు వారంతటవారే తీవ్రమైనటువంటి, ప్రమాదకరమైనటువంటి పరిస్థితిని కల్పించు కుంటున్నారని ఒక చిన్న హైకోర్ట చేయవలని ఉన్నది. విశాఖపట్టణమునకు హైకోర్టును ఎందుకు మార్చుతున్నార్లో కారణాలు చెప్పారు. కారణాల కేముంది? చల్లని వాతావరణము, మంచియిథ్లు నీటుగా ఉండేరోడ్లు, Natural scenery, ప్రకృతి ఆనుకుని ఉండే సముద్రమూ, కొండలు, ఎంతోసి natural grandeur. ఆసముద్రము మద్రాసలో ఉండే టటువంటి, artificial నీముద్రితిరం కాదు, కొండలలో ఎంతో అందముగా ఉండే

[Sri T. Nagi Reddi]

[1st March 1954]

సమ్మదతీరం ఉన్నచోట హైకోర్టు పేషితే ఎంతబాణుటుంది? ఎంత బాగుంటుందో ఈ కమ్మానిష్టులకే తెలుసు? ఆసలు లాశ్చుని Poetry తెలియనే తెచ్చుయదు. ఇంచంటి natural grandeur గిల సుందర దృశ్య ములు కమ్మానిష్టులు అసలు చూశారా, అని అంటున్నారు. అచ్చుట High Court ను వర్ణాటు చేయటానికి ఈ విధమైనటు వంటి కారణములను చెప్పడం నాయకులకు ఉండవలసిన లక్షణంకాదు. విశాఖపట్టణంలో చెల్లగాఁడంటే, Araku valley లో యాతకన్నాళు చాలా చెల్లగా ఉంటుందే! అచ్చుట ఎందుకు High Court ను వర్ణాటు చేయకూడదు? ఇక్కడ కర్మాలులో ఇస్కు ఫిల్మీలో చాలా వేడిగా ఉంటుందే ఆక్కడికి రాజధానిని ఎండుఁమార్గుకూడదు? విశాఖపట్టణం నిజంగా మంచి శీతోషసితి గల ప్రదేశమే అందమైనదే. నేనూ ఒప్పు కుంటాను ఆక్కడ High Court ను పెట్టేకంటే శీతోషసితి శాగుగా నున్న ప్రదేశం కనుక అచ్చుట ప్రజోపయోగకర్మమైన వనులను చేయ వచ్చుమనకూ! చెల్లనైనటువంటి శీతోషసితి కనుక తుయాసుప్రతి శాని భోరియమెలు, మొదలైనవి సెల్కొల్పి ఆప్రదేశాన్ని సద్గ్యమొగ ప్రచు వచ్చుమనకూ! ఇ హైకోర్టును ఆక్కడ పెట్టినట్టుతే రాప్పొంలోని అందరి ప్రజలకు చాలాదూరంగాఉంటుంది. అదిప్రజలకు ఏమ్మాతం సాకర్యంగా అందుబాటులోఉండదు. ఆసలు శ్రీశాగ్ ఒడంబంబిడికు కర్మాంగిగా అను సరించుచున్నామని చెప్పు అశ్వకు కర్మాలును తాత్కాలిక రాజధానిగా నిర్ణయించామన్నారు. ఆసలు శ్రీశాగ్ ఒడంబంబిడికు ఏముంది? రాజధాని, హైకోర్టు, విశ్వవిద్యాలయం ఒకచోట ఉండకూడదని, అయితే యిస్తు విశ్వవిద్యాలయం ఉన్నచోట విశాఖపట్టణంలో హైకోర్టునుపట్టాలనే ప్రతి చాడను ఎందుకు తీసుకురావలసివచ్చింది? ఇప్పుడు ఆ శ్రీశాగ్ ఒడంబంబిడికు ఏముంది? ఆనాడు తాత్కాలికరాజధాని నిర్ణయం జరిగే సందర్భంలో శ్రీశాగ్ ఒడంబంబిడికు కాలదోషం వట్టింది. అదిచెల్లనేరదు. ధానిని పూర్వపు ఔద్దమవరో నిర్ణయించారు, అందుచేత ధాని ప్రకారం రాజధాని నిర్ణయం జరగడానికి పీలులేదు, అని వ్యక్తిరేకించిన కమ్మానిష్టులు ఈనాటక ఎందుకు శ్రీశాగ్ ఒడంబిడికునుగురించి మాట్లాడు తుఱ్చారు అంటార్చేమా, మేము ఏమిమాట్లాడొ మీారు చేసే డెలా నైసో చెప్పున్నారు, మేము చెప్పింది పాటించవచ్చాడాను. హైకోర్టును నిర్ణయించాలో కనుస పెట్టుత్తే రాప్పొండికి మధ్యమండి ఆటు విశాఖ వారాధుము, ఇంచు రాజమంచిము ప్రజలకు అందుబాటులో

1st March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi]

ఉంటుంది. తరువాత ఈ ప్రైవేట్ రు కర్మానులు మార్పి, రాజధానిని గుంచారుకు మాడ్చులొకి చాలా దగ్గరగా ఉంటుంది మార్పిడానికి చాలా శులభంగా కూడా ఉంటుంది. విశాఖపట్టణంలో ప్రైవేట్ రు తాత్కాలికమూడా ఏర్పాటు చేయాలని పతిపాదిసను తీసుకు వచ్చారు. గుంటూరులో ఏర్పాటు చేసే అందిన పజలకు సాకర్యముకదా, దేశంలో మధ్యస ఉన్నచికదా, ఎందుష గుంటూరులో ఏర్పాటు చేయకూడదు? విశాఖపట్టణంలో తస్వవైన భవరాలుర్చుయి అన్నారు. గుంటూరులో మాత్రం తగిన భవరాలులేంటా? గుంటూరులో భవనములు కట్టుటకు అచ్చుల స్థలములు చాలా ఎక్కువాళ్ళక ఇల్లియున్నాయిటు న్నారు. అసంతప్తరం ఇల్లాలో మాత్రామెల గ్రామంలో బంజరు భూములు ఎకరం ఒకటికి 100 రూపాయలకు ఇంకా తక్కువకుకూడా వస్తాయే! అచ్చుట భూములను చోకగాకొని ఆపాంతంలోనే భవనముల నిరీక్షించి అచ్చుట ఎంచుకు ఏర్పాటు చెయ్యకూడదు? అచ్చుట ఏర్పాటు చెయ్య వచ్చునే!

వీరు విశాఖపట్టణములో తాత్కాలికంగా ప్రైవేట్ రు ఏర్పాటు చేయాలని అంటూని కర్మానులు తాత్కాలిక రాజధానిగా నిర్ణయింప బడిననాడే మాకు తెలుసును. కర్మానులో రాజధాని తాత్కాలికం. విశాఖపట్టణంలో రాజధాని తాత్కాలికం అంటున్నారు. ప్రతీది తాత్కాలికమే, ఈప్రభుత్వమేతాత్కాలికప్రభుత్వం. మనం తాత్కాలిక రాజధానిని కర్మానులో ఏర్పాటుచేసుకున్నాము అంటే ప్రైదాబాద్ కు పెడుతున్న మనబండి అక్కడాడికివెళ్లి కిదనుాలు వెసుకుంటుందన్న మాట, అది మనవిశాలాంధ్ర ప్రయాణమునకు ఒక మజీలీ మాత్రమే, అన్నారు. విశాలాంధ్ర వస్తే ప్రైదాబాద్ రాజధాని కాకతప్పదట. ప్రైదాబాద్ రాజధాని అయిన తరువాత కర్మానులనుంచి రాజధానిని అచ్చికి మార్పుడానికి ప్రైదాబాద్ దగ్గరగా ఉన్నందువల్ల శులభంగా ఉంటుందని అన్నారు. ఇప్పుడు విశాఖపట్టణంలో ప్రైవేట్ తాత్కాలికంగా ఏర్పాటుచేసి తరువాత ఆప్రైవేట్ రు కర్మానులకు మార్పి రాజధానిని శాశ్వతంగా విశాఖపట్టణమునకు మార్పి దామనే ఉద్దేశ్యం ఈప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లు స్పష్టమవుతోంది. ఒకవేళ అలామార్పువలసి వస్తే ఎంతడబ్బు అనవసరంగా ఖర్పుతుందికి లక్ష్మీదాసుగారు ఒక రికార్డులను మాత్రమే ఇంక్కాడ నుంచిఅక్కడకి, అక్కడనుండి ఇక్కడాడికి మానుహాంకాబి. యింకేంమార్ 10, అపి చిమానాలమీద తీసుకుపోత్తాము

[Sri T. Nagi Reddi]

[1st March 1954]

అన్నారు ఇష్టకు మాత్రంవిశాఖపట్లం తాతార్కులిక హైకోర్టు అంటు న్నారు. ముందు తాతార్కులికం అన్నా ఒకసారి అచ్చుట High Courtు పెట్టడం అయిన తరువాత, ఇంక అచటనుంచి హైకోర్టును తీసి వేయపంబగరు. అప్పుకువిశాలాంధ్ర కనుక తిసంవత్సరములలో పల రాజ పోయి, హైదరాబాద్ విశాలాంధ్ర కాకపోతే, అప్పుడు విశాఖపట్లం శాశ్వత రాజధాని అవాలనే ప్రతి పాదనను ఇదివరలో ఈ ప్రభుత్వం తీసుకురావడం జరిగింది. అందుచేత కర్మానులును విశాలాంధ్ర ఏర్పడేవరకు తాతార్కులికరాజధానిగా ఉంచాలినాన్నారు. విశాలాంధ్రవర్గాలేకప్పుడు కర్మానులునుంచిపులాంగా Hyderabadకు రాజధానినితరలించవచ్చును. కర్మానులు Hyderabad కు చాలా దగ్గరగా ఉన్నది. Hyderabad కు ఎంత దగ్గరలో ఉంచే అంతమంచిది అన్నారు. మనం విశాలాంధ్రను కోరుతున్నాం! మనకు ఇప్పుట్లో విశాలాంధ్ర రామ. అందువల్ల విశాఖపట్లంలో High Courtుండిపోతుంది. తదితరప్రభుత్వాఫీసులుగుంటూరు విజయవాడ ప్రాంతానికి మారితే ఇక కర్మానులలో నామమాత్రంగా ఒక రాజధాని ఉంటుంది. అటువంటి రాజధాని ఉండడంవల్ల ఈ ప్రాంతమారికి ఏమాత్రం ప్రయోజనం ఉండదు. కర్మానులు తాతార్కులిక రాజధాని ఆనేది రాయలనీము ప్రజలను మధ్యాపెట్టానికి, ప్రాంతియ విభేదాలు కల్పించడానికిమాత్రమే ఉపయోగపడింద. దీనిమూలమున రాష్ట్రంలో ప్రజలు చీలికలై పోయారు. High Court ను కనుక గుంటూరులో పడితే అందరికి అందుబాటులో ఉంటుంది. అచటనుంచి High Court ను కర్మానులుకుమార్పి, రాజధానివిశాశ్వతంగాగుంటూరు విజయవాడ ప్రాంతమునకు చాలా పులభంగా మార్చడానికి పీలుంటుంది. ఇందూక నాగభూషణంగారు మాట్లాడుతూ కమ్మానిపులు ఒక విధవైన stand ఒక నియమమనేది లేదు, వాళ్ళమాట నిలకడేలేదు, అన్నారు. మాకమ్మానిపుపాట్ల రాజధాని విషయమై మొదటనుంచి గుంటూరు విజయవాడ ప్రాంతమే ఆంధ్రాష్ట్ర శాశ్వత రాజధాని అనే నిర్ణయంలోనే ఉన్నది. ఆమాట హైనే యింకానిలఱి ఉన్నదనినేను స్వచ్ఛంగా చెప్పామన్నాను. 1955 వరకూ కర్మానులు తాతార్కులిక రాజధాని తరువాత విశాఖపట్లం శాశ్వత రాజధాని అనిప్రభుత్వం వారిక ప్రాంతము ప్రియటి పమావేళములో తీసుకువచ్చారు. అంటే కర్మానులు తాతార్కులిక రాజధానే అన్నమాట. 1955 లో కొన్ని విషయాలకుపుట్టును కూడా చేయు రాజధాని గుంటూరు

1st March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi]

విజయవాడల మధ్యనే పెట్టాలి, కర్మాలులో హైకోర్టు ఉండాలి, అంటాము. కర్మాలులో ఎందుకు హైకోర్టును పెట్టాలంటున్నాము? ఎందుచేతనంలే ఇప్పటికి చాలా డబ్బు ఖర్చు పెట్టి ఇక్కడ చాలా భవనములు, ఇశ్శు కట్టారు. హైకోర్టు కనుక ఇక్కడపెసితే, ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు సద్గినియోగం అవుతుంది. హైకోర్టు విశాఖపట్టణంలో పెసితే, తరువాత రాజధాని గుంటూరు ప్రాంతములోనికిన స్నే కర్మాలులో హైకోర్టు ఉండదను, రాజధాని ఉండదను. ఇచ్చుట కర్మాలులో చాలా వరకు డబ్బు ఖర్చు పెట్టబడింది, చాలా భవనములు కటుబమతున్నాయి. ఈ ఖర్చు పెట్టినడబ్బు అనవసరంకాకుండా ఇక్కడ హైకోర్టు పెట్టినట్లుతే బాగుంటుందని మాత్రమే మేము అంటున్నాము. మా కమ్మానిష్టుపారీ stand ఎప్పుడూ ఒకచేసని, మాకు principles అనేవి పున్నాయని గుర్తించాలని నాగభూషణం గారిని కోరుతున్నాను. కర్మాలు నుంచి రాజధాని గుంటూరు ప్రాంతమునకు మార్పిన తరువాత కర్మాలులో హైకోర్టును పెట్టకపోతే ఇక్కడ ఖర్చుచేసిన డబ్బు, కటిన భవనములు పనికిర్కాకుండా అనవసరమై పోగలవని, అందుచేత మేము కర్మాలులో హైకోర్టును ఏర్పాటు చేయాలని అంటున్నాము.

ఈ హైచ్చరికను అయినా మేము చెప్పినట్లువారు పాటించక పోతే వాస్తవికతను ఎదురోక్కావలసి వచ్చినప్పుడు మీరు దుఃఖపడి తే లాభం లేదు. అయ్యా, ఇక్కడ రాజధాని, తరువాత హైకోర్టు విశాఖపట్టణం అన్నారు. 1955 లో తిరిగి తొత్కూత్తలిక రాజధాని విషయం చర్చకు వచ్చినప్పుడు ఆనాడు జరిగిపోయిన ప్రమాదాన్ని, ఈ నాడు నేను చెప్పే మాటలను జాపకం ఉంచుకోమని ఈ నాడు అధికారంలో ఉన్నటువంటి వారికి నేను హైచ్చరిక చేస్తున్నాను. పంతులుగారు తీర్మానం ప్రవేశ పెపుతూ ఒక కారణంకూడా చెప్పి లేదు. కారణాలు లేవు పాపం. ఆ నాడు పంతులుగారు మద్దాసులో ఒకమాట చెప్పారు. ఆ మాటకు విరుద్ధంగా ఇప్పుడు చేస్తున్నారు. వారు చెప్పిన మాటను తప్పారు కూబట్టి దానికి సమాధానం ఏమి చెప్పగలరు?

“Visakhapatnam is no doubt an ideal place to some. It is not an ideal place to me. Because some buildings and houses are available in Visakhapatnam, it is said that we should go there. We have gone to Visakhapatnam taking the Andhra University. The country has suffered since

[Sri T. Nagi Reddi]

[1st March 1954]

then on account of the distance of the Andhra University. This time we have gone to the other extreme".

Now again we are going to the other extreme.

ఆరాము ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ పెట్టి అంధ్రదేశానికి దోహం చేశాం అని చెప్పారు. అందుచేతనే శ్రీ బాగ్ పాక్ ప్రకారం రాజభాషా భాషక్కడ పెట్టుతున్నాను అని చెప్పారు. ఆనావు శ్రీ బాగ్ ఒడంబడికను భగ్గుఇరి తేలిగు High Court వాలైను పోతున్నది. ఒక ప్రాంతానికి అది చాలా దూరంలోనే ఉంది. అక్కడ ఒకటి పెట్టాం కాబట్టి ఇక్కడ ఒకటి పెడతాం, ఇక్కడ ఒకటి పెట్టాం కాబట్టి 3 వది ఇంకోటి చోటు పెడతాం. మూడు మూడుచోట్లపెట్టాం. కాబట్టి ఇంకోటి ఎక్కడ పెట్టాలి అంటే ఏదిచేసినా ఇదే ఆలోచనలో చేయడమన్నమాట. ఏది ఆలోచించినా అంధ్రదేశంలోని ఒక ప్రాంతానికి 600 మైళ్లులోను ఇంకొప్రాంతానికి 600 మైళ్లులోను ఉండాలనేగాని, అంధ్రదేశంలోని ఆనిష్టప్రాంతాలకు 300 మైళ్లులో పెట్టాలని వారు అనుకోవడంలేదు. ఈఖనయం మొన్న move చేసిన తీర్మానంవల్ల తెలుస్తున్నది. పంతులు గారు ఈ తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టడానికి ఒక్క కారణమైనా చూపించ చానికి వీలు లేకపోయంది ఆ తీర్మానం ఉన్నది ఉన్నట్టుగా చదివి వినిపించి వారు కూర్చున్నారు. వారు తెచ్చిన తీర్మానం 10 ఆంధ్ర దేశంలో ఎక్కడికి దారి తీస్తుందో నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ముందు ముందు వారికి జ్ఞాపకానికి వస్తుందని చెప్పుతున్నాను. ఇంక ఎన్. నారాయణప్ప గారు ఒక మాట అన్నారు. ప్రస్తుతమంలో నాగిరెడ్డిగారు ప్రైసోర్లు అనంత శురంలో ఉండాలని చెప్పారుకదా అని. ఈనాటికి కూడా నాఅభిప్రాయం తీస్తుంటే High Court రాజభాషా ఒక్కచోటునే ఉండాలి అని నేను చాలాసార్లు ప్రతికల్లో చెప్పాను. కానీ కొన్ని చారిత్రక కారణాలవల్ల ఆంధ్రదేశంలో రెండూ ఒక చోటు పెట్టడానికి వీలులేని పరిశీతులు ఏర్పడ్డాయి. ఆప్రువించ కారణాలవల్ల రెండింటికి రెండు ప్రాంతాలను ఎన్ను ఓపలని వచ్చింది. రాజభాషానిని విజయవాడలో గాని, గుంటూరులో గాను చెప్పాలని High Court ను అందరిచేత అంగీకరించబడిన అనంత శురులో చెప్పామని ప్రత్యేకంగా అనంతశురుం నేనుసూచించ చానికి చెప్పిన రాజభాషాలన్నాయి. అనంతశురులో ఒక మిటింగ్ పెట్టి ప్రాంతాలక్కడ చెప్పాలని ప్రశ్నలు ఈ భిడి చేసినా

1st March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi]

నేను ఒప్పుకోలేదు, విజయవాడలో రాజధాని రావాలనే తీర్మానం చేయం చానుకూడా. తరువాతజరిగినసంగతులుపొట్టిపుత్రికలోను, ప్రతివ్యక్తికమ్మానివీటితరులందరుకూడా అనంతపురంలో High Court పెట్టాలని చెప్పారు. అందరూ చెప్పిన పరిస్థితులను గమనించిన తరువాతనే కమ్మానివుపారీ అనంతపురంలో High Court పెట్టాలని చెప్పింది. అంతకుముందు థార్కమిటీ ఇచ్చిన తీర్పువల్ల ఆంధ్రప్రతికల్లో పకుతున్న సూచనలకు అనుగుణంగా ఆనాడు చెప్పాం. కానీ దేశంమిది మించుకు కల్పించిన మార్పులవల్ల దాడాపు కోటిరూపాయలు ఇక్కడ ఖర్చుపెపుతున్నాం. ఇక్కడనుంచి Capital ను ఎక్కడికైనా మారి సేమరో కోటిరూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలని చెప్పితే విన్నారా? అలాంటి కమ్మానివుపారీ చెప్పిన మాటలను నెగ్గించుకొడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నం కాబట్టి - ఆంధ్ర పెట్టించుకొడానికికాదు మేము చేసేస్తిపట్టుం - ఈ ఖర్చుకు అనుగుణంగా High Court ను ఇక్కడ పెట్టాలన్నాం. Temporary buildings కాదుగా, Permanent buildings కూడా కట్టమని చెప్పాం. హంపీనగరం కాదుకదా నిజమైన, వాస్తవికమైన ప్రభావంగానిను నిర్మించమని చెప్పాం. తాతాక్కలిక ప్రభుత్వాలు తాతాక్కలిక నిర్మించుతప్ప వేరాకటి చేస్తారా? ఈ తాతాక్కలిక నిర్మించుటారు ఆంధ్ర దేశాన్ని, భిన్నాభిన్నం చేస్తున్నారు. ఈనిర్మించులు స్తరైనవని అంధ్ర దేశంలో నున్న ప్రజలు అనుకోడం కూడా చాల కష్టం. ఈ నిర్మించుల ద్వారా ప్రాంతియ విశేషాలను ప్రజల్లో వేరుకోకుండా చూడడం మాంచుక్కాళ్ళ. అలా జరగడంకోసం మారుచేస్తున్నారా? కార్యక్రమాన్ని, ప్రతిఫుటించడం మావంతు అందుకోసం కట్టమిటుంగా ఉండవలని వస్తున్నది. నాగభూమింగారు కమ్మానివులు ఎక్కుగా ఆప్రాంతంలో ఎన్నుకోబడ్డారు. కాబట్టి గుంటూరు విజయవాడల్లో High Court పెట్టాలవి ప్రయత్నించున్నారని, కమ్మానివులకు చాలా ఇషంగాఉండి కాబట్టి మేము దీనిను తీస్తాచ్చాం అని చెప్పాడనికి చేస్తున్నట్లు చెప్పారు. "It is nothing but the fact that a large number of members of the Communist Party are returned from that sector and hence they have started mud-slinging" ఎఱు కమ్మినిది ప్రామాన్య ఉదిష్టాను. ఈ నాడేకాదు. ముద్దాసు ఇంకాకేళ్ళనికి తెందించుని చెప్పివచ్చుకే ఆనాడు కమ్మానివు

[Sri T. Nagi Reddi]

[1st March 1954]

పారీ చిన్నదై నప్పటికి, అంధదేశానికి నిజమైనటువంటి, స్క్రమ మైనటువంటి రాంధ్రాని విజయవాడ [పాంతమూలో అని చెప్పింది. అనాడు కమ్మ్యానిష్టులు చాలా తక్కువ. భూత అద్దాలు పెట్టి వెతికినా కనపడని మేము జాతి ఏక్యతను పెంచడానికి వీలైన ప్రదేశం ఏదిరా అని వెతికి న్యాయంగా స్క్రమంగా మనకు ఒక ప్రదేశం కనిపిస్తుండగా కాదని మేము చెప్పడం ఏలాగా? మేము చెప్పి వందువల్ల దాన్ని ఏర్పాటు చేస్తుడం మంచిదికాదు, కమ్మ్యానిష్టుపారీకి జాతీయత ఎక్కుడిది అని చెవుతారు నాగబూషణంగారు. అయితే కమ్మ్యానిష్టులు ఎప్పుడూ పారీ పెంపుకలకే మాట్లాడుతారుగాని వారికి జాతీయత ఎక్కుడి? పాపం నాగబూషణంగారికి జాతీయతా దృక్ప్రథం తప్పితే పారీ అభివృద్ధి నారికి అవసరంకాదు. జాతీయతతప్ప, ఉప్పి చిన్నా భిన్నం అయినా ఘరవాలేదు. అది చిన్నా భిన్నం కాక తప్పదు. చిన్నా భిన్నం అవుతున్నది. కారణం?

ఒకరూళ్ళకుర షైటీ discipline ను maintain చేయ్యాలంచే కషం. ఏపారీగాని దానివికమత్యాన్ని నిర్మాణాన్ని నిలువు కొవడమనేది ఆపారీ తాను తీసుకొనే నిర్ణయాలు స్క్రమమైనవై తేనే తప్పవిలుండదు. దానికొక స్క్రమమైన ఆచరణ కూడా వుండాలి. మేము తీసుకున్న నిర్ణయం ఈ నాటిదికాదు. ఇప్పటికి 1ర సంవత్సరాల క్రితమే తీసుకున్నాము. ఆ నిర్ణయం అంధదేశానికి స్క్రమమైన నిర్ణయమని ఆలోచించి మరిచేశాము. దానిని అవతలి, వైన్ మిత్రులు అంగీకరించక పోవచ్చు. వారంగికరించినా అంగీకరించకపోయినా. మేము చేస్తున్న మాచవలోవున్న నిఖాయతీగాని ఇందులోవున్న స్క్రమమైన పంథాని ఆలోచించ గల శక్తి గలిన ప్రతి ఒక్కరు సంగీకరించక తప్పదు. ఆన్నివివరాలూ ఆలోచించిన మిారు యానాట్కెనా అసలు వివయాలను బయట షైటురెండుక? ఇప్పటికి మిగిలిన్నపు సమస్యలు చాలా వున్నాయి. Divisional Bench గురించి ఇశరచస్పారు దానికి మిాసమాధానంలేదే!మద్దాసులోవున్న ఆఫీసులను గుంచి మిాసమాధానందీ? కారణం, ఎప్పుడెప్పుడు రాజకీయంగా ప్రశ్నక్కునికి కష్టకాలం ఏర్పడుతుందో అప్పుడు వీటి సుపయోగించణీ కావిల్స రాజక్యాటగా వుంచారు. కష్టము వచ్చినప్పుడు ఉపయోగించు కొప్పాడి ఒక యెర. అవతలి వైన్ వారిని ఉపరచూపి మిార్చుల్లో షడకాము, మిార్చుల్లో ఇంకాక ఆఫీసు పెడతామని

1st March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi]

అవిధంగా కొంతమందిని తమవైపుకు త్రిప్లానో జాస్తున్నారు. మింకు వైటోర్చు యిస్తాము కాబట్టి కర్మాలుకు వోటివ్వండి అనడం పాపం బేరం కాదు. అదిబేరం అనడం చాలాతప్పా. ‘ఇదిబేరం’ అనండలో కమ్మాయినిస్తుల ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? అని గౌపిక్షీనాథం గారు అన్నారు. ఇవి బేరాలుకాదు రాజకీయాలు - అంతేకాదు అధికార పంకొలు. దీనిలోఎక్కడ ఎవరికి ఏదివుండాలనేడే నిరయం. ఈనిరయాలు తపదతులు అవలంబించడం ఎప్పటి కైనా ప్రమాదకరమే. దీనివల్ల మింకో ఫకమత్యం ఏర్పడదు. ఒక వేళయేర్పాడినా అదిచాలా కాలం నిలబడదు. దినదిన గంభీరాల్ని పరిశీలించానే ఏమిటా దిక్కు అనుకునే ఈనాటి క్రమాదకరమైన పరిశీలనులు కల్పించుచున్నారు. ఈవిధమైన పదతులు ఈనాదు మింకుచేనే ప్రయత్నాలు ఆంధ్రదేశ విచ్ఛిన్నానికి దారి తీస్తున్నవని చెప్పక తప్పదు. రాయలసీమ సభ్యులకోక హాచ్చరిక చేస్తున్నాను. కొండారెడ్డి బురుజుకు ఒక బోర్డుతప్ప మరేమించి ఇక్కడ ఉండదు. ఈ సంగతి మేము ఆనాడే చెప్పాము. కొండారెడ్డి బురుజుకు ఒకఖోర్డు పెట్టి High Court ను వార్లేరులో పెట్టడానికి నిర్ణయించు కున్నారంచే, కాదు, కాదు అన్నారు. శ్రీ బాగ్ ఒడండికి కట్టుబడే వార్లేరు రాజధాని అన్న తీర్మానానికి ఏటుచేసిన శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడుగారికి నా మనమి ఎష్టేనా ఒక అచ్చితమైన నిర్ణయానికి కట్టుబడి పుండాలి. శ్రీ బాగు ఒడంబడికమ ఏనాడో తిలోద కాలు వదిలారు. ఇది రాయలసీమకే ప్రమాదకరము. రాజధాని పేరుతో ఇక్కడికి వచ్చినవి ఒక్క Secretariat మార్గమే. మంగతా ఆఫీసులు ఇక్కడికి రావు. ఈనాదు మరొకచోటికి పోయే High Court అక్కడే పుండి పోతుంది. ఇక్కడవున్న ఆఫీసులు గాక మిగిలినవి ఇక్కడకు రావడం అసంభవము. కాబట్టి రోడ్స్ట్రోఫిశాద పాలు ఎంలకబోసుకున్న తర్వాత ఎత్తుకోవడం మంచికింది. అసలు ఎంలకబోసుకోకుండా పుండడం మంచిది. రాయలసీమ మిత్తులకు తిరిగి ఒకసారి ఈవిషయాన్ని గురించి విజ్ఞాపి చేస్తూ మింకు చెప్పినమాటలమింద కట్టుబడి ఈతాత్మాలికకైన ప్రభుత్వంచేత తాత్కాలిక రాజధాని నిర్ణయం తర్వాత తాత్కాలిక High Court వేరిట ఏర్పాతుచుకున్న తాత్కాలిక నిర్ణయానికి ఏటుచేసి రాయలసీమకు ఘోరమైన విషట్టును కలుగజేయ వదుని. కోరుతున్నాను.

(At this stage the Speaker resumed the Chair)

[1st March 1954]

Sri G. Nagabhushanam :—Sir, on a point of personal explanation. According to the Stalin Constitution, the ownership of property is vested in the State. That being so, I want to know from the Leader of the Communist Party why he is so much perturbed about the location of the High Court.

Sri T. Nagi Reddi :—My hon. friend, who is an adept in international constitution, thinks that Stalin Constitution is capable of functioning anywhere in the world. Let him not be under that delusion. So far as India is concerned, that Constitution will not function. Our constitution will function according to the interests of the Andhra State and the Andhra community.

Sri Challa Subbarayudu :—మిత్రుడు నాగిరెడ్డిగారు శ్రీ బాగ్ ఒడంబడికను గురించి మాట్లాడారు. వారికి నేను మనవిచేసేదేమంచే ఇప్పటికేనానారు శ్రీబాగ్ ఒడంబడికను తు. చ.తప్పకుండా అమలుపర్చు డానికి సిద్ధముగా లున్నామనిహామియి సే ప్రభుత్వం తరఫున కూడా వారికి ఒప్పిస్తాము. కాబట్టి రాజక్షానిని గురించి హైకోర్టును గురించి శాక్యత మైన పరిష్కారాన్ని చేసుకోడానికి అవకాశాలున్నాయి. శ్రీ సుబ్బ తాతరాజు, సుబ్బార్చైర్ రావు గారటు చెప్పినట్లుగా ప్రతిపక్షమువారు కూడా చేసేనేను తప్పకుండా గుంటూరుకే వోటుచేస్తాను. డానిని రేవు ప్రొద్దునే అమలుపరచడానికి నా ఈ కించిన లేకుండా ప్రయత్నం చేస్తాను.

The Hon. Sri T. Prakasam :— ఈ తీర్మానం గురించి చర్చ అంతార్కృతి చేయించారు మిారు. నాకు చాలా సంతోషం. చర్చ పూర్తికాకుండా ఎవరిని ఒక్కటిని మాట్లాడకుండా చేసి ఏథోవిధంగా ఈ తీర్మానాన్ని వోటుకు ఎట్టారనే నిండ యిదివరకు వుండేవాటికి తోడుగా కలుగకుండా వుండేటట్లు చేసివందుకు మిాకు నా అభివందనములు ఇస్తున్నాము. తీర్మానాన్ని ప్రవేశచెట్టిన వాళ్ళినేను. తీర్మానాన్ని ప్రవేశచెట్టి వస్తుడు High Court విశాలాపట్టణానికి పోవాలి అని తీర్మానంలో గ్రాసి వభ్యులందరిని యోచన చేయవలసినదని కోరినవు నేనుకారకాలు చెప్పితే అన్నారు. కారకాలు చెప్పగలను నేనుకి మనం ఒక క్రమాగ్రంధమైన ప్రయత్నంలో లున్నాము. ఒకలాయరు కంటే ఎక్కు క్రమాగ్రంధిగారు ఇక్కాటి కాటి వీచుచటి పాదంలో ఇది. కొను

1st March 1954]

[Sri T. Prakasam]

వది ఇది, మూడవది ఇది, నాలుగవది ఇది అని చెప్పినారు. చెప్పించి ఖండించి అందరికి బోధించడానికి ఇక్కడ వున్నపుడు నేను ఏమి చెప్ప గలను ? నేను ఇదినరకే చెప్పాను: చిట్టబివరకు వాళ్ళు చెప్పిన ప్రకారం యివతలవాళ్లు ఒప్పుకుంటేవాళ్లు సమ్మతించవలసిందే కాని మరొకటికాదు. నిన్నకాక మొన్న బంజరభూముల విషయముతై వారితాలూకు మెంబరు పెడితే చర్చ జరిగిన తరువాత ఇదివరకు ఏమిజరుగుచున్నా తగాదాలేని విషయం కదాలని సంజీవరెడ్డి అన్నాడు. దానిని నేను బలపరున్నా అందరినీకోరాను: అందరమూ ఒప్పుకొన్న విషయంలో ఇంకమిండ చర్చ. రావలసిన అవసరంలేదని, అందరమూ ఒప్పుకున్న బంజరభూముల విషయంలో ఏర్పాట్లుచేసుకుండాము, ఏవిధమైన వివాదంలేని బంజరభూములను దేశంలో ఏతథారం లేని ప్రజలకు పంచాలనే సిద్ధాంతం మొదటి నుంచి మేము ఒప్పుకునే పనిచేస్తున్నాము. దానిగురించి తగాదా ఉండ నక్కరలేదని చెప్పాను— తమరు వున్నారో, లేరో సీటులో కూర్చుని. మేము బంజరభూముల విషయమై ఈమోస్తరుగా చేదామనుకొన్నాము. మీమెంబరు తెచ్చిన తీర్మానం కారణంగానే మేము ఒప్పుకోడం లేదని తెలియడంకొంపం చెబుతాను మొన్న కల్పకర సభలో సీనియరు బోర్డుమెంబరు ఉన్నిధాన్ అనే ఆయనతో చెప్పాము. మీరులంతా చెప్పే వాదనమాన్నే బంజరభూములకు మోత్తంకలిగేమార్గం కనిపించడం లేదు. మేము అంతా ఒకమార్గానికిపుచ్చి చెబుతున్నాము. ప్రతిజ్లాకు ఒకక లెట్రరు వుంటున్నాడు. కదా— ఈ తీర్మానం ప్రకారం ఏవిధమైన ఆటంకం లేకుండా వుండే భూమిని బీదవారికి పరిష్కారం అయ్యారం చేయమని చెప్పాము.

Sri T. Nagi Reddi :—రాజకీయ శాధితులకు కూడా భూములు ఇవ్వాలి అని ఇంధ కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానం పాన్ చేసినారు. ఇది ఎంత విరుద్ధంగా వుందో మూడండి.

The Hon. Sri T. Prakasam :—నాకు అర్థంకాలేదు. తెలియని వాళ్ళకి నేను, కొంచెం explain చేసి చెప్పండి.

Sri T. Nagi Reddi :—వాళ్ళుచేసిన తీర్మానం— రాజగోపాలు చౌరిగారు ఇచ్చిన G. O. ల నిర్మించిని రద్దుచేసి ఇంతకు ముందు కాంగ్రెసు | పథశ్రీం రాజకీయ శాధితుల మేరుతో భూములను స్వీచ్ఛం జీసుకున్నా తీర్మానం చేయాలి అని వున్నది. ఇది నిన్న మొన్న చేసిన

[Sri T. Nagi Reddi]

[1st March 1954]

శీర్మానమే. కద్దాలులోనే చేసారు. ప్రతిక్లోకూడా a, b, c, d అని క్లాజ్ వారీగా వచ్చింది. మాకు తరువాత పంచిస్తాను.

Sri C. V. K. Rao :—మనం High Court లో శున్నాము. బంజరు భూముల్లో కాదు.

The Hon. Sri T. Prakasam :—High Court లోనే శున్నామండి. ఆ High Court విషయమే పరిషాసారం చేసుకోబడున్నాము. High Court లో శున్నాము; బంజరు భూముల్లో కాదు అన్నారు. ఆ విషయం చూపించడానికి ఈ subject మాటల్లాడుతున్నాను. వారి శీర్మానం రాకపూర్వమే మేము బంజరు భూముల విషయంలో చేసినది చెప్పి కొంచెము నిదానిస్తారు అనుకున్నాను. వారు ఏమి చేసినా నిదానించడం అనే ప్రశ్న ఏమిటేదు. మేము ఏదైనా చేస్తాము అంటే పెంటనే గవర్నరు మెంటు వారు చేసినది కాదు, మేమే గవర్నరు మెంటు చేత బలవంతగా చేసి చేయించాము అనిచెప్పేవారు నాగిరెడ్డి, వారిపారీ.

Sri T. Nagi Reddi :—అది వాస్తవమే.

The Hon. Sri T. Prakasam :—అది వాస్తవమే అంటున్నాడు కూడా. బోద్దు ముంబర్లతో కలుసుకున్న తరువాత ఆతీర్మానానికి ఒప్పుకున్న తరువాత — వారికి ‘విశాలాంధ్ర’ అని ఒక ప్రతికపుండి-నాగేశ్వరరావుగారి మూలంగా బంజరు భూముల శీర్మానం ప్రాణు అయినది అని ప్రచారంచేసేపారీ. ఇది. ఆపారీ నాయకుడు నాగిరెడ్డి, కోప్పడకండి - రికార్డు రెప్పిమాట్లాడడంలేదు. ఇవ్వడు నాగిరెడ్డి ‘రాజకీయ బాధితులకు భూములు ఇవ్వవలసిందని శీర్మానం చేసారు’ అన్నారు. Opposition leader, మంచిమాట చెప్పారు- ఆసంగతి చెప్పడమే ఒక నేరమైనట్లు. రాజకీయబాధితులకు భూమి ఇవ్వవలసింది అని కాంగ్రెసుపారీ వారో మరొకపారీ వారో శీర్మానంచే స్తోత్రమే అది ఒక నేరమైనట్లు. ఎవడు రాజకీయబాధితులు ? ఎవ్వడు వచ్చాడు ఈ ప్రపంచంలోకి ?

ఉరోజున డ్యా రాజకీయ బాధితుల సంగతి తీసుకువచ్చి చెప్పారు కనుక జవాబు చెబుతున్నాను. రాజకీయ బాధితులు ఎవరూ అష్టమార్గి నాగిరెడ్డిగారూ వారిపారీ వారూ గమనించాలి. రాజకీయ పారంపరా ప్రాణం కై డ్యా దేశస్వామీతుండ్రిసం పోరాటం వచ్చినప్పుడు రాజకీయ పారిపస్థితులు అండులో, ఆఖున �Do or die చాప్ప

1st March 1954]

[Sri T. Prakasam]

బ్రతుకుల సందర్భం ఏర్పడినప్పుడు గాంధీగారు చిలువు నిచ్చారు—
మిందినే బ్రతికియున్నారా? చచ్చరా? బ్రతికిపుంచే యాథంగీఫువారి
తోటి యుద్ధంకు ఈ ప్రకారంగా మిందినే రావాలని చెప్పి కోరారు.
కోరితే వచ్చారు. పెదమణ్ణోర యుద్ధం Independence war జంగింది.
అప్పటికే నారెడ్డిగారు ప్రతిపుండరేమో. ఈసమస్యవచ్చి నప్పుడు
రాజకీయ బాధితులుగా ఏర్పడినవారు, ఏర్పడనివారు, యావన్నింది
కూడా ఆ యుద్ధామిలోదిగి ప్రాణాలు అర్పించి శరీరాలను అర్పించి
పోరాటాలు చేయబోతే రక్త ప్రవాహంలయిపోయి సిద్ధాంతాలు వ్యతి
రేకం అయిపోయి అహింసా సిద్ధాంతం వ్యతిరేకం అయిపోయి మహా
యుద్ధం జిగింది. దానిలో అమూల్యపొత్ర ఎహించినవారు యా రాజ
కీయ బాధితులు. ఈ స్వాతంత్రం యుద్ధానికి కారణభాత్మైనవారు
రాజకీయ బాధితులు. అలాంటి దేశస్వాతంత్రంకోసం జరిగేయుద్ధ
కాలంలో యా కమ్యూనిస్టువా రేపు చేశారు?

Sri T. Nagi Reddi:—Point of order, Sir పెద్దవారు మాట్లాడుతూ పుండగా మాట్లాడడంబాగుండదని వ్యాఖ్యన్నాను. ఈసమస్యకు
సంబంధించని విషయాలు మాట్లాడుతున్నారు. వారు మాట్లాడిన తరు
వాత జవాబు చెప్పడానికి అక్కాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను.
High Court విషయం మాట్లాడుతూ 1942, 43, 45 సంవత్సరాల్లో
ప్రాణాలు అర్పించిన వారిగురించి మాట్లాడుతున్నారు. డేంటోసం
మూ పాటి వారుకూడా ప్రాణాలర్పించారు. బాధితులు 1942 లో
ర గురిని కాల్చి చంపారు.

The Hon. Sri T. Prakasam:—ఎవరెవరు ప్రాణాలర్పించారు
list యవ్వగలం. ఆపోటి వారుకూడా టైలుకు పోయారు. విచారణ వచ్చి
నపుడు వూరి లిస్టు దాఖలు చేయగలను.

Sri T. Nagi Reddi:—అది మించున్న కాదు కదా.

The Hon. Sri T. Prakasam:—అదేమీ కష్టంకాదు. రాజకీయ
బాధితుల భూమివిషయమై మిందు మెత్తారుకాబట్టి జవాబు యివ్వాలసి.
వచ్చింది. స్వేచ్ఛ రాజకీయ బాధితులకు భూమి యిచ్చేలాగు చూస్తాం.
నాగిరెడ్డిగారు శాంతంగా వినాశి.

Sri T. Nagi Reddi:—సంబంధించని విషయం గురించి మాట్లాడు
తున్నారు కమిషన్ శాంతం ఎట్లావహించడం?

[1st March 1954]

The Hon. Sri T. Prakasam :—ఇందులో సంబంధించనివిషయం ఏమిటేదు. మాపల్ల స్వాతంత్రం కచ్చింది. మింపారీ వారు కొందరు ప్రాణాల్పుంచారు కాని మింపారీకి చెందనివాట్లు కొందరు గాంధిగారి దగ్గరకువచ్చి బ్రిటిషువాళ్లతో పూర్ణాడడం కష్టం వాట్లు బలవంతులు, యాపోరాటం విరమించండి అన్నారు.

Sri T. Nagi Reddi :—వారు గవర్నర్లు Chief Minister లు కూడా అయిందు.

The Hon. Sri T. Prakasam :—కావలి సే మింపుకూడా గవర్నరు, ముఖ్యమంగళి కావచ్చు. ఈస్ట్ నాల్సో మింపే కూర్చువచ్చు. దేశం కోశం త్వాగుంచేసి ప్రాణాల్పు అర్పించేవారిని గౌరవించడం, వారికి పరిషరం, భూములు యివ్వడం మిం కమ్మానిస్తు పార్టీ వారుకూడా గుర్తించారు.

Sri T. Nagi Reddi :—పేదవాళ్లకు.

The Hon. Sri T. Prakasam :—పేదవాళ్లకే, అప్పులైనవారికి, యా భూముల్ని యివ్వడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతాయి. ఈ వందల ఎకరాల భూమి ఎవడకియిచ్చారని అంటువుంచే నోరుతెరచుకొని విన్నాను. రాజకీయ బాధితులను థిండించి ముక్కలు ముక్కలుగా చేస్తూ నాగిరెడ్డి గారు మాట్లాడడంవల్ల యింతదూరం చెప్పడం జరిగింది. దేశస్వాతంత్రం కోశం ప్రాణాల్పుంచిన వీరుల దేశభూతికిని గుర్తించడం అవసరం. అందు చేత ప్రభుత్వం యాకార్యుక్రమం తలపెట్టింది. రెండో point యేమి టంచే High Court విచారించుట్టుం తీసుకువెళ్ళడం ఒక మణిసేరం అని నాగిరెడ్డిగారు చెప్పారు. నేను యిదివరలో యిచ్చినవుపన్యాసాలు ఆయన దగ్గరవున్నట్లు నేను చెప్పినదానికి భిన్నంగా భంగంగా మాట్లాడుతున్నా వఫిలన్నారు. Sri Baug pactగురించి నేను ఆవిధంగా యేమిచెప్పాలేదు. Speech ప్రభుత్వ రికార్డులో లుంది. చూడండి. దేశంలో రెండుపారీలు కొడ్డుతాయి. రాయలసీమవారని, కోస్తూ జిల్లావారనీ విడేపోయి తగఫులాడు తున్నారు. వీరినికలుఁడానికి ఆలోచించి రాయలసీమ వారికి తాత్కాలిక రాజభాసి యచ్చాము కాని శ్రీబాగు పాత్ర మింద ఆధారపడికాదు. అందుచేత ప్రతిష్ఠనాయకులు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి యిది సత్యమా, అందుచేత అనియోచించి మాట్లాడలి గాని పెద్ద లెక్కరు కొట్టడంవల

1st March 1954]

[Sri T. Prakasam]

రాయల్సీమ కొస్తా జిల్లాలకున్న తగాదాలు సమసీపోవాలి. ఈ రాష్ట్రాన్ని సాగించుకొడనికి వచ్చాము గనుక యించుకొన్నిము కోసము రాయల్సీమ గొంతుకు త్రాదువేసి పట్టుకరావాలి. మేము ప్రతి పత్తుసభ్యులమాదరి గట్టిగా బల్గా గుది చెప్పలేక పోయినా పనికిమాలిన వాండుముకాదు. అబద్ధము చెప్పుతున్నారు. యించుటలు చెప్పడానికి వారికి హక్కులేదు. న్యాయముకాదు. అందరిని కలుపుకొని ముందుకు పోవడమే నాటడేశము. Government ఏర్పర్చడము విషయములో కూడ తగాదాలు వచ్చాయి. చివరకు Govt. ఏర్పాటు వైశాఖపట్టణములో పెట్టడానికి నిర్దయించారు అనేది పెద్దసేరము క్రింద Notice లేకుండ ఆహారము లేకుండ కారణాలు చెప్పకుండ తీర్మానము పెట్టారు అనిచెప్పుతున్నారు. విశాఖపట్టణములో వైశాఖపట్టణ పెట్టడానికి కారణాలున్నాయి. అక్కడ అనేకుల పరిసీతులున్నాయి గనుకనే యించుటలున్నాయి. members అందరికి ఎన్నిథేదాభీపాయాలున్న యించుటలు యేకాభీపాయానికి రావడానికి ప్రయత్నము చేశాను. యింతకాలము పరకు నిన్నటివరకు బంజరు భూములు తీర్మానము పరకు కూడ ఒక మోసరుగా నడుపుకొనివచ్చాము. గుంటూరులో పెట్టాలా? బెజవాడలో పెట్టాలా? లేకకర్నూలో పెట్టాలా? లేక విశాఖలో పెట్టాలా? అనే సమస్యను బౌగుగా ఆలోచించుకొని discuss చేసుకున్నాము. నాకునమ్మకము యేషికల్లిందో చెప్పుతున్నాను. మించంత తీవ్రవాదు లైనప్పటికి కూడ మిమ్ములను థిండించడమనేది నాలభి ప్రాయము కాదు.

మిమ్ములందరిని కూడ కలుపుకొని ముందుకు పోవాలనేనాటడేశము. యింటాల్సేషనుతోనే ఇందివరకు మించి కలసి పనిచేసి ఎందుకు బయటకు వచ్చానో ఆకారము మించు చెప్పవలచుకోలేదు. ఎందుకంటే నేను పోసంటే మించు కాదంటారని నాకు తేలుసు నాకు నమ్మకమనేబి ప్రయాపి. అనమ్మకము వుండబట్టే ఆనేక పారీలలోచేరాను. ఆనేక కార్యక్రమాలు నడిపాను నాకు మించు ఎంత అభిప్రాయ భేదాలువున్న మిమ్ములను ఒకదారికి తీసుకువచ్చి ఒక కార్యక్రమాన్ని నడిపించడానికి సంసీదులుగా చేయగలననే నమ్మకము కల్గింది. నేను కొంచెము. విపదీతి మని మీని అని అనుకొంటారు. నిజంగా విపచీతమనిషినే. ఎట్లంటే గొంతుకొస్తారు వారితో కలియవద్దంటే, వాండుకే క త్రియచ్చి వారిదగ్గ చేయతాను. High Court విషయములో విధమైన పొరసాటులు

[Sri T. Prakasam]

[1st March 1954]

శేకుండ అందరు ఏకగ్రివముగా ఒప్పుకుంటారనే నమ్రకము నాశుంది. మిారు ఎటుల మాటలాడిన న్యాయము ఎట్లన్నందని తెలుసుకుంచే మిాబుషుల మార్పులోడానికి అవకాశముంది. అందుచేత ఆవిధముగా High Court విషయములో కూడ మిాబుద్దిని మార్పులోగలరని నాశమ్రకము. మనకు మానవులకు, మానవజనశ్రీము ఎత్తినతర్యాత అనుభవములో ప్రతి మనిషికిర్పాడ బుద్ధిష్టేనసరే, రాజైనాసరే ఆఖరుకు కూలివాడైన సరే అందరికి కూడ దేవ్రుడు బుదియచ్చాడు. ఆబుద్దినే ఇంగ్లీషులో Smaller Nature అని Bigger Nature అని అంటారు. అదే స్వల్ప బుద్ది, అల్పబుద్ది అని గొప్పబుద్ది అని మనలోకూడ వుంది. మనము కొంతకాలము అల్పబుద్దులముగా వుంటాము. మరికొంతకాలము గొప్పబుద్దులముగా వుంటాము. సంగతులు అన్ని తెలిసిన తరువాత గొప్ప బుద్ది ఏలాగూవస్తుంది అట్లాగే మానవకోటి యావత్తు మార్పుతూ వస్తుంది. మానవుడు ఎవడూ పాతాళానికి అందరముగూడా ఆమిధంగా మాట్లాడుతూ కార్బ్రూక్రమాల్లో వ్యతిరేకంగా వున్నా, క్రషంగా మార్పుకొని న్యాయం ఎక్కుడ వుండాలని చెప్పడానికి శక్తిమిాకు పుండని దానిమిాద ఆధారపడి మిారుతగువులాడుకో వలసిన పనిలేదని చివరకు ఒప్పుకుంటారనే ఆశ్రతోచే High Court విశాఖపట్ల థము పోవలసినదని చెప్పాను. నా అనుభవం మిాకు వుండదు. నాన్నాహాలు మిాము తుండవు. ఈ గవర్నర్ మెంటు ఏలాగు పడిపోతుంది, మిారు తడిపోతారు అని ఆంఱున్నారు. ప్రపంచం అంతాగూడా ఒక్కసారిగా ఒక్క బాంబుతో నాశనము చేస్తామనే దేశాలు ఏర్పడ్డాయి. ఇతర దేశాలవారు మాన్మానే యున్నారు. కనుక ఏదీ శాశ్వతమని, పని చేస్తు ముఖుంచెదిగాదు. పోట్టి శ్రీరాములుగారి జీమ్ము అక్కడ పెట్టుకున్నారు. ఆయనే దేముడని చెప్పాచున్నారు. ఆయన ప్రాంత్యాగము చేయడం చేత ఆంశున్నారు త్ర్యము మపకు ఘటిందని ఆసక్తిని ఇది చేస్తున్నాము. చే

Sri T. Nagi Reddi :—పాతాళాన్యాసాలు చేయటం, అనవసరం.

The Hon. Sri T. Prakasam :—పోట్టి శ్రీరాములుగారిన్ని బటి కొంచెని చెప్పి— ఒక మిాటింగును ఏర్పాటుచేసి అందరిని ఒకేపోట్టి రమ్మున్నాము. వారిచేత శ్రీరామునం చేయించి— శ్రీ జివహలాల్ నేపూర్ణ పంచాంగి క్రాము చేకాము.

Sri T. Nagi Reddi :—అప్పుడు ఒక శ్రీరామునం అందరిని

1st March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi]

వర్షాటు చేసిన సంగతి న్యాయంగాదు. మాకు తెలియకుండానే, ఒక తీర్మానం అక్కడ తీసుకొని రావటం, దానిని ప్రతిఫుటించడం జరిగింది. పంతులుగారు, యా నాడు యా విధంగా మాట్లాడుతారని అనుకోలేదు. ఆ తీర్మానం, అందరుగూడ ప్రతిఫుటించారని పంతులుగారు తెలుసు కోవడం మంచిది.

The Hon. Sri T. Prakasam :—ఆ మాటింగుది— ఒక తీర్మానం చేసి డవహరులాల్ సెపల్చాగారికి పంపిస్తావుంటే— బీరు వెట్టిన సవరణ ఓడిపోయింది.

Sri T. Nagi Reddi :—ఓడిపోలేను. ము సవరణ సెగింది. వెద్దవారిని, ఇంతకను బాధించుటం నాకు యిష్టంలేదు. అప్పుడు మూ సవరణ సెగింది. మూ సవరణతో— మేము వైటికి వెళ్లాము.

The Hon. Sri T. Prakasam :—వారికి ప్రతికి ఒకటి వున్నది. విశాలాంధ్రప్రభుత్వానిలో చూడండి.

(మధ్యలో— ఒకరు) అంధ్రప్రభులో లేదు.)

The Hon. Sri T. Prakasam :—అంధ్రప్రభు—మీకుతోడు. ప్రజలకు వ్యక్తిరేకంగా వుండేవారు— మూ వారని, మీరసిద్ధాంతము. ప్రకాశం ఓడిపోయి లేచిపోయారని, ఆ ప్రతికలో వేళారు. యా రోజున నాచేతమళ్ళి ఆవి అన్ని చెప్పించాలని చూస్తే నేను ఏమో చెప్పాలేను. అప్పుడు ఒక తీర్మానం చేసుకొని ఆ తీర్మానము.....

Sri T. Nagi Reddi :— అదినం ఒకతీర్మానం చేశాము. ఆప్టోపస ఇక్కడ అనవసరము. దాని గురించి మిారు చెప్పింది నిజంగాదు. ఆ తీర్మానం తీసుకొని పోయి త్రీ పోటి త్రీరాములుగారి దిండుక్కింద వెట్టారని మారు చెప్పుకోతున్నారు. ఇవినహించరాదని; చెప్పుచున్నాను. ఈ విధంగా పంతులుగారు మాట్లాడుతారని దానికి బీలులేదు. దీనిని గురించి ఇక ముందు సాగనివ్యాసుడని నేను విజ్ఞాపి చేస్తున్నాను.

The Hon. Sri T. Prakasam :— మిారు రూలింగ్ చెప్పకుండానే త్రీ నాగిరెడ్డిగారు చెప్పారు. నేను యాఖాంటి వాటి కన్నిటికి భయపడేవాడనుగాను. ముఖ్యమైన విషయంలో మాట్లాడడానికి తాహాతు తేకపోలేదు.

Sri T. Nagi Reddi :—On a point of order. I object to the speech of the Hon. Chief Minister completely. It is an important point of order and I want your ruling. This kind of talk cannot be allowed to go on here,

[1st March 1954]

Mr. Speaker :—It is not strictly relevant to the question on hand. Let us revert to the subject proper.

Sri T. Nagi Reddi :—పోటీ త్రీరాములుగాడి సంగతి సేనుగాదు మాట్లాడుతున్నది, సేను వా లేదు విషయమే అంటున్నాను.

The Hon. Sri T. Prakasam :—మిందు కుర్కులో కూర్చుని, వృన్చురు, యా విషయములో యాసభ అక్సరిలేదని, అడ్డంగా మాట్లాడటం— ఇట్లూ మాట్లాడితే జరుగవలసిన పనులు ఏవీకావు. ఇంతవరకు నెమ్మదిగా పనులుచేసు కుంటూవచ్చాము. జాగ్రత్తగా ఒకరి నాకరముచేసున్నాము ఆందితోకలిచి మంచిగా మాట్లాడుతున్నా సేగాని మరి ఏమిగాదు.

High Court విషయములో విచారించటం మంచిస్తానమని, అంతకంటే మంచిస్తానము కేరే లేదని ఈ తీర్మానము చేసు కున్నాము. ఇది శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టినతరువాత, దేశాని కంతటికి పెలణిచేసిన తరువాత, దీనికి సంబంధించిన వూర్యార్థచరితగురించి కొన్ని సంగతులు చెప్పవలసియున్నది గనుక చెప్పవలసిన సంగతులు చెప్పాను. High Court విషయములో, అంతకంటే మంచిస్తానాలు కేవు. గత ఆరు నెలలనుంచి ఈవిషయమై అందరము చర్చించు కొంటున్నాము. ఈ 6 నెలలనుంచి వీర్భూ చేసినటువంటి ఆక్షేపాలు, చేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నములు అందరికి తెలిసినవే. High Court విషయము అంత సులభమైన పనికాదు. ఉండకే ఎవరినో కొండొగూడని కూర్కోచెట్టి consult చేసి వాళ్ళ అభిప్రాయాలు తీసుకొనిచేసే పనికాదు. దేశములో ఉండటటువంటి అన్ని విషయములకంటే చాలా ఎక్కువ ప్రాధాన్యము, కిష్ఫములో కూడుకొన్నటువంటి శాంతితో కావలసినటువంటి వ్యవహారము! ఇంతకుముందు ఒక గౌరవసభ్యుడు, ప్రసంగిన్నా యామైకోడ్యు విషయములో ఏదోకొంత జరిగియి, అందుకోసమై, అగస్త్యత్తుగా ఈ తీర్మానంచేసి ఇక్కడ పెట్టడలచ్చోన్నారు, ఆన్నారు, ఆయన ఆవిధంగా అను కోవడం చాలా పోరచాటు. ఆయన ఆవిధంగా చెప్పడం చాలా విచారికరము. ఇంకా ఒకసారి మెట్లమెటల జరిగినసభలో, సేను పెనిషింటుగా ఉండి, ఏరందరు opposition ఉన్నారు, ఆయనబికఉపన్యాసంచేశారు ఆ కేసిన ఉపన్యాసములో పారు జెప్పిందేమిటంకే “ఈ పత్రములుగారు అయినవాళ్ళకు ఇచ్చులు, కానీ వాళ్ళకు కంచాలు పెట్టేవాడు” అని ఇంచ్చారు. అది ఒక నోటీసుగా భావింపవలసి యుండుందని అన్న

[Sri T. Prakasam]

[1st March 1954]

కొంటాను. దాన్నిగురించి తర్వాత దలచలేదు. ఆయన నాకు ముఖ్య స్నేహితుడు, స్వాతమనిషి కూడాను. అటువంటి వాడు ఈ విధంగా మాట్లాడడం విచారకరము. తాను చాతుర్యంగా మాట్లాడు తున్నానని అనుకొంటాడు. ఆయన లాయరు కావడం, practice చేయడం, కొన్నాళ్ళ దానిని suspend చేయడం, తరువాత మరల practice చేసి పెద్దలాయరు కావడం, అదంతా కూడ నేను ఎలిగినవాడను. అటువంటి వాడు ఇష్టవుడు High Court విషయములో ఏదో జరిగింది అని అనటం విచారకరం. ఏమిజరిగిందో ప్రపంచానికి తెలుసు. Capital గుణంగా ముకు వచ్చినాసరే రాకపోయినాసరే ఈ ప్రోబ్ విశాఖపట్టణంలో ఉండ వలసింది అనే తీర్చుకు ఆయన వచ్చితుండవలసింది న్నాయంగా. కాని దిక్కు దేని ఈ వాతావరణంలో ఎటువంటి వాళ్ళకు మనస్సులు బ్రథమసి పోతూడన్నాయి. ఆయన చెప్పిన మాటలకు నేను విన్నారంగా జవాబు చెప్పలేను. సాథారణంగా మనిషికి అల్పబుద్ధి, గొప్పబుద్ధి అని .రెండు రకాలుగా బుద్ధిఉంటుంది. అందులో అల్పబుద్ధి, smaller nature ఇని చేసినప్పుడు, అనేకంగా కంటిగాని, మనసుకుగాని కన్నిస్తాయి. అప్పుడు విరుద్ధంగా నడుచుసోవలసిన పని పడుతుంది. లేకపోతే, ఆయననాకు ముఖ్యుడు, స్నేహితుడు అటువంటివాడు కిష్టానది Regulator cum road వ్యవవహారము వచ్చి నప్పుడు, కూడ కూర్చుని చూచాడు. నేనుచూడలేను గాని ఆయన చూచాడు నేను చేసి నటువంటి కార్బ్రూకమాన్ని. అంతా ఆభిరుఖున తరువాత సంచేప రెడ్డి Shake hand ఇచ్చాడు. విశ్వాం శake hand ఇచ్చాడు. ఇంజనీరు వెంకటక్రమయ్య Shake hand ఇచ్చాడు. అయితే ఈయన నాముఖ్య స్నేహితుడు అయిగూడ shake hand ఇవ్వలేదు. Shake hand ఇన్నే ఏముంది చెప్పండి అందులో. అందులోనే అల్పబుద్ధి పనిచేస్తుంది అంటాను.

Sri N. V. L. Narasimha Rao :— చాలాపోరపాటు. ఎవరు shake hand ఇచ్చినా, ఇవ్వకపోయినా నాకేమిం అభ్యంతరములేదు, అంతమాత్రాన అల్పబుద్ధి, స్వల్పబుద్ధి అనడం సరిచాదు.

The Hon. Sri T. Prakasam :—అంటే బుద్ధికొంత స్వల్పమయి పోతుందని నిదర్శనంగా మాత్రముచెప్పాను. లేకపోతే స్వల్పమయంలో shake hand ఇచ్చేదాట్లో ఆమనసు అంతాకూడ స్వల్పమయిపోయి, క్షేపము ఉండేమో స్తరుగా అతను ఈశాసనభలో చెప్పమాట్టంటే

Sri T. Prakasam]

[1st March 1954]

నేను ఎట్లాంచి అర్థం చేసుకోవాలి. ఇంచుకు అతనిను నిందించను. అయితే ఆబుదితో ఆలాంటి లోపము వచ్చింది ఆలోపబుద్దితో shake hand ఇవ్వడంలో ఒకపెద్దసేరము వచ్చిందిలనితలచుకోవేసి వచ్చింది. ఈప్రోక్ష్యు విషయములో గుంటూరు గురించి ఆయనచెప్పాడు. గుంటూరు నాది మాత్రముకాదా! గుంటూరును గురించి ఆయన వాదించ వలసిన వాదన వేరే విధమగావుండవలసినది. వాంఘూ సిపారుగా చేసనది ఒక constructive point గా చెప్పవచ్చు. ముఖ్యంగా గుంటూరు జల్లాలో పెద్ద పెద్ద మహాయుద్ధాలు తొంతియుతమైన, అప్పింసాయుతమైన యుద్ధాలు జరిగాయి salt Cottwrsదగ్గర సిబిరములు కట్టుకొనిలక్కడ కార్బ్రైకమం జరువుకొంటూ జై శ్రుత పోయి పోరాడిన మహాసలము. అందుచేత గుంటూరు విషయములో వ్యతికేకంగా మాట్లాడు మనిషిని నేను కాను. పైగాగుంటూరు బొద్దమతమునకు capital గా ఉండిన స్థలము. గుంటూరుమొదలుకొని క్రిష్ణానది వరకు అమరావతి వరకు కూడా బొద్దరాజులయొక్క సానము. దాన్ని మనము symbol గా పెట్టుకొంటున్నాము అందుచేత capital విషయములో గుంటూరును కాదని నేను చెప్ప దలచుకోలేదు. నేను గుంటూరు కాదని చెప్పేదానికి కొన్ని కారణాలు వున్నావి. ఆ కారణాలు యిష్టము నేను చెప్పవల్సచుకోలేదు ఇష్టము నేను చెప్పే కారణాలు కాదని, మిారు చెప్పినట్లుగా మిా కారణాలు మిారు చెప్పణివచ్చు. నాకేమిా ఆభ్యంతరములేదు, అందుచేత, గుంటూరు, విజయ వాడ మధ్య ఐట్లాంటూ అదంతా బ్రంస్ఫ్రైండమైన కారణం వేరే చెప్పుకోవలసినదేకాని, దానికి ఎందుకో ముడిపెట్టి చెప్పవలసిన సంగతి కాదు. అందుచేత, యిష్టము విశాఖపట్నంలో యొందుకు పెట్టారు? అంటే విశాఖపట్నంలో కొద్దికాలంనుంచీ భవనాలు అవస్థ అక్కడ కట్టుకొనడానికి వాళ్ళు పూర్తిచేస్తూ వచ్చారు. ఇక్కడ యిష్టము భవనాలు కట్టించు యొన్నో ఆటంకాలు వస్తున్నాయి. మేము వాటిని యొదుర్కొంటూ వస్తున్నాము. ఇష్టము వెళ్ళేవోట అక్కడకూడా, High Court కు తగిన భవనాలు వున్నాయా, లేవా అనే Point మిాద, వున్నాయని మేము చెప్పుకోవచ్చు, లేవని మిారు చెప్పుకోవచ్చు, అది మిారు తగినకారణమని భావించుకోవచ్చు. అందుచేత మనం అంతాకలసి నిర్మయంచేసుకోవలసి వచ్చినపుడు యేసి భాక్షమం మంచిడో అని నిర్ణయించుకోడానికి, మనమంతా మవకు *

1st March 1954]

[The Hon. Sri T. Prakasam]

తీచిన విధంగా న్యాయ ప్రకారంగా విశ్వాఖాపటుణంలో హైకోర్టు పెట్టాలనే తీర్మానమును అందరూ ఒప్పుకొని న్యాసుచేయవలెనని కోరుతున్నాను

హైకోర్టు విషయంలో యొద్దు ఒక తగువు వచ్చిందని చెప్పారు. అది నిజంకాదు తగువచ్చిన మాట నిజమేనాలని కృష్ణారావుగారు ప్రశ్న వేళారు. ఇంకా జవాబు యవ్వులేదనుకుంటాను. తగువువచ్చింది. వాంఘాగారు report వ్రాళారు. వాంఘాగారు మనలను ఒక convention చేసుకోవలనినదని చెప్పారు. "Andhra wing of the High Court" అంటూ దానిని ప్రత్యేకంగా చేయవలనినదన్నారు. "Andhra wing of the High Court" ఒక conventionగా పెట్టుకొని అందరూ కలసి ఆలోచించుకొనవలనినదని వ్రాళారు. ఇదంతా వాసిన వారు పెద్ద Chief Justiceగా వుండేవారు యిక్కడకు పంచాయితీ దరుగావచ్చి, report లో అన్ని విషయాలు వ్రాసి, వారికిమనకూ గూడా అన్ని విషయాలు bind అయ్యే టట్టుగావ్స్తే, రెండుభాషీలు వస్తే ఆ రెండుభాషీలు అక్కడ Governor, Chief Minister గార్లు మన సంఘంఫము లేకుండా తెలియ పర్మకుండా Judges ను appoint చేసి వారు ప్రతికలలో వేసుకొని, అమలు బరిపారు గనుక, మేము Cabinet లో కూర్చుని, డా. High Court మదాసులో వుంచవచ్చునా? లేదా? అని చర్చించాము. మదాసులో వుంచవచ్చును అనే వాళ్ళలో నేను ఒకడిని. ఆంధ్రజాతికి, మింటు అడవికి అవమాన కరంగా, వాంఘాగారి రిపోర్టుకు భిన్నంగా, వ్యతిరేకంగా appoint చేసిన తరువాత యొందుకు డా. Madras లో వుండడమని ఆలోచించి, తీర్మానం చేళామని మింటు ఆందరికి మనవి చేస్తున్నాను. Separate High Court establish చేయడానికి ఒప్పుకున్నారు. High Court యే స్థానంలో వుంచవలెననిచెప్పి, నిర్ధారణ చేసి, President గారికి ఘంపించ వలనిన అవసరము వుంది కనుక దానిని' యిప్పుడు మింటుకు తీసుకువచ్చాను. మింటు వరణులచీంద మింటందరూ, మాట్లాడడం అయిపోయింది. కనుక నే నేను ఆభరునమాట్లాడడానికి వ్యవధి యిచ్చారు. గనుక, పెద్దలు చెప్పిన సంగతుల నన్నింటినీ ముఖ్యంగా ఆలోచించుకొని యిప్పుడు చెప్పిన దానికి అనుకూలంగా వుండేటట్టుగా న్యాయంగా తీర్మానించుకోవలనినదని చేత్తున్నాను. అన్న తాత్కాలిక మరితులు ప్రపంచము కాత్కాలికము. అన్న తాత్కాలికంగా

[Sri T. Prakasam]

[1st March 1954]

చేసుకోనే పద్ధతివచ్చింది, చేసుకోవాలి. వేరువిధంగా అభిప్రాయపడకానికి కాళము లేదు. నేను ఏం time తీసుకొనిందులకు తుమించమని అని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—The discussion on the question is now closed. I will put the amendments and the resolution to the vote of the House. There are amendments relating to date, amendments to introduce the word ‘temporary’ and amendments dealing with the place, such as Guntur in Guntur District, Guntur-Vijayawada in Guntur and Krishna districts and Kurnool in Kurnool district. These are the classifications or heads under which I am going to put the amendments to the vote of the House.

The Hon. Sri T. Prakasam :—నౌటుకు పెట్టేమనున్నా, చదవాలి కనుక, ఆ ‘temporary’ అనే మాట చేర్చడానికి నేను వొప్పుకొంటున్నాను.

Sri K. Ranga Rao :—I am not pressing my amendment. The amendment was by leave withdrawn.

Mr. Speaker :—I now put the Chief Minister’s amendment: The question is :—

In part (a) of the resolution, for the date and words “26th day of June, 1954”, substitute the date and words “5th day of July, 1954”.

The amendment was carried unanimously.

Mr. Speaker :—That part of the resolution will now read :

“That a separate High Court for the State of Andhra shall be established as from the 5th day of July 1954”.

The next amendment is by Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :

“In part (b) of resolution, after the words “the High Court of Andhra shall”, insert the word ‘temporarily’.

The Hon. Sri T. Prakasam :—I accept it.

The amendment was carried unanimously.

1st March 1954]

[Mr. Speaker]

Mr. Speaker:—That part of the resolution will now read:

“That principal seat of the High Court of Andhra shall temporarily be at Vizagapatam in the Vizagapatam District”.

Now with regard to the place, there is the amendment given notice of by Sri Vavilala Gopalakrishnaiah and Sri N. V. L. Narasimha Rao: The question is:

In part (b) of the resolution, for the words “Visakhapatnam in the Visakhapatnam district”, substitute the words, “Guntur in the Guntur district”.

The amendment was declared lost. A poll was demanded and the House divided thus:

AYES.

1. Sri M. Venkata Subba Reddy
2. Sri P. V. R. Gajapathy Raju
3. Sri G. Latchanna
4. Sri Vavilala Gopalakrishniah
5. Sri K. Krishna Rao
6. Sri K. Rajagopala Rao
7. Sri C. V. K. Rao
8. Sri G. Bapanayya
9. Sri G. Pulla Reddi
10. Sri K. Venkiah
11. Sri M. Hanumantha Rao
12. Sri Pillalamarri Venkateswarlu
13. Sri T. Nagi Reddi
14. Sri M. Veerabhadram
15. Sri G. Satyanarayana
16. Sri K. Govinda Rao
17. Sri G. Yellamanda Reddi
18. Sri D. Seetharamiah
19. Sri T. Potha Raju
20. Sri P. Venkatasiviah
21. Sri Saka Venkata Rao
22. Sri T. Lakshminarayana Reddi
23. Sri G. C. Kondayya
24. Sri N. V. Rama Rao
25. Sri K. V. S. Padmanabha Raju
26. Sri R. Siddanna Gowd
27. Sri K. Venkatakurmi Naidu
28. Sri V. Sri Krishna
29. Sri Chandra Ramalingaiah

[1st March 1954]

30. Sri M. Lakshmanaswami
31. Sri N. Sivarami Reddi
32. Sri B. Sankarayya
33. Sri G. Rama Rao:
34. Sri P. S. Ramachandra Rao
35. Sri K. Subba Reddi
36. Sri M. Bapaiah Chowdary
37. Sri P. Pundarikaksha Charyulu
38. Sri K. Appala Naidu
39. Sri N. V. L. Narasimha Rao
40. Sri A. Venkataramaraju
41. Sri V. Rama Rao
42. Sri B. Lakshminarasa Raju
43. Sri P. Rama Rao
44. Sri G. Anjaneyulu
45. Sri G. Joseph
46. Sri M. Narayanasamy
47. Sri K. Malakondayya
48. Sri K. Pattabhi Ramaiah
49. Sri P. Bapanaidu
50. Sri N. Venkatayya
51. Sri B. Subbaraju
52. Sri G. Suryanarayana
53. Sri S. Kasireddy
54. Sri D. Lakshmayya
55. Sri K. Ranga Rao
56. Sri P. Syamasundara Rao
57. Sri C. Prabakara Chowdary
58. Sri G. Nageshwara Rao
59. Sri P. Narasimha Reddi
60. Sri M. Kune Rao
61. Sri Kavali Narayana
62. Sri M. Pentanna Naidu .
63. Sri S. Vemiah
64. Sri A. Venkatasubramaniam
65. Sri Raja Meka Appa Rao
66. Sri Pragada Kotaiah
67. Sri M. Rajeswara Rao

NOES

1. Sri R. B. V. Sudarasana Varma
2. Sri M. Doraikannu
3. Sri P. Gunnayya
4. Sri P. Venkatasubbayya

1st March 1954]

5. Sri Thota Ramaswamy
6. Sri G. Sivasankara Reddi
7. Sri S. Narayanappa
8. Sri K. Santhappa
9. Sri Ch. Indrayya
10. Sri K. Venkatanarayana
11. Sri K. Bapanna Dora
12. Sri K. Srinivasulu
13. Sri K. Adikesavalu Naidu
14. Sri D. Ramabrahmam
15. Sri H. Satyanarayana Dora
16. Sri T. C. Atchannaidu
17. Sri K. Suryanarayana
18. Sri K. Shanmugam
19. Sri P. Gopalakrishna Reddi
20. Sri K. Chenchurama Naidu
21. Sri D. Basivi Reddi
22. Sri K. Ramamurthy
23. Sri B. Ramakrishna Reddi
24. Sri V. Chidanandam
25. Srimathi Thamma Kotamma Reddi
26. Sri Krishnam Raja Bahadur, Raju, V. V.
27. Sri V. C Chudamani Deo
28. Sri P. Sangamanaidu
29. Sri H. Ramalinga Reddi
30. Sri P. Satyanarayana Reddi
31. Sri G. Nagabhushanam
32. Sri P. Venkataswami Reddi
33. Sri T. Mallayya
34. Sri Y. V. Krishna Rao
35. Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju
36. Sri K. Ramaiah
37. Sri Asi Neeladri Rao Reddi
38. Sri P. Kanga Reddi
39. Sri T. N. Venkatasubba Reddi
40. Sri L. Lakshmana Das
41. Sri K. V. Vema Reddi
42. Sri B. Krishnamurthy Rao
43. Sri K. Varadachari
44. Sri K. Balanarayana Reddi
45. Sri A. Venkatramiah
46. Sri Ch S. R. V. P. Murthy Raju
47. Sri Srungaram
48. Sri K. Veeranna Padal

49. Sri C. Subbarayudu
 50. Sri T. Prakasam
 51. Sri N. Sanjeeva Reddi
 52. Sri K. Koti Reddi
 53. Sri T. Viswanatham
 54. Sri D. Sanjivayya
 55. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao
 56. Sri P. Thimma Reddi
 57. Sri N. Sankara Reddi
 58. Sri N. Ramabhadra Raju
 59. Sri R. Lakshminarasimham Dora
 60. Sri Y. Audinarayana Reddi
 61. Sri K. V. Ramesam
 62. Sri Bojja Appalaswamy
 63. Sri K. Venkata Shetty
 64. Sri M. Subba Reddi
 65. Sri P. Chinamma Reddi
 66. Sri B. Gangayya Naidu

Ayes 67 Noes 66

The amendment was carried amidst loud and prolonged applause from the Opposition.

Mr. Speaker : Now the question is that the amended resolution be passed, viz :

"Whereas Section 28, sub-section (2), of the Andhra State Act, 1953 (Central Act XXX of 1953), empowers the President to appoint a date earlier than the 1st January 1956, for the establishment of a separate High court for the State of Andhra, if a resolution recommending such earlier establishment is submitted to him after having been adopted by the Legislative Assembly of the State;

And Whereas under the proviso to sub-section (4) of Section 28 aforesaid, if a resolution recommending any place for the principal seat for the High Court of Andhra is adopted by the Legislative Assembly of the State, such place shall be appointed by the Governor of Andhra as the principal seat;

Now, Therefore, This Assembly Recommends—

(a) that a separate High Court for the State of Andhra shall be established as from the 5th day of July 1954; and

(b) that the principal seat of High Court of Andhra shall temporarily be at Guntur in the Guntur District?"

The motion was carried amidst loud and continued applause from the Opposition.

The Assembly then adjourned for lunch till 3 P. M.

II. GOVERNMENT RESOLUTION.

Draft Amendments to the Maura General Sales Tax Turnover and Assessment) Rules, 1939.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— Mr. Speaker, Sir, I beg to move :

“ That the following draft amendments to the Madras General Sales Tax (Turnover and Assessment) Rules, 1939 (published with Revenue Department Notification No. 818 dated the 12th September, 1939, at pages 1-5 of the Extraordinary issue of the Fort St. George Gazette dated the 15th September 1939, as subsequently amended), which it is proposed to make in exercise of the powers conferred by sub-section (4) and (5) of Section 3, of the Madras General Sales Tax Act, 1939,) (Madras Act IX of 1939) be approved. The amendments shall be deemed to have come into force on the 1st January 1954.

DRAFT AMENDMENTS.

In the said rules, the following rule shall be added at the end, namely :--

“ 20. In the case of a dealer residing outside the State without a branch office in this State, (hereinafter referred to as a non-resident dealer) the foregoing rules shall have effect subject to the following modifications, namely :—

(1) the aggregate turnover of all his sales within this State shall be the turnover of his business :

(2) the application for registration under section 8-A for the year 1953-54 shall be made not later than the 31st March, 1954 ;

(3) the method of assessment described in rules 7 to 12 shall not apply but only the method of assessment described in sub-rules (2) to (6) of Rules 13 shall apply subject to the following modifications :—

(1) The non-resident dealer shall submit to the assessing authority a quarterly return in Form A-3 showing the gross and net turnover for each quarter and the amount or amounts actually collected by way of tax or taxes during that quarter. Along with the return, he shall also send a crossed-cheque or demand draft or crossed postal order in favour of the assessing authority for the full amount of the tax or taxes payable under the provisions of this Act for the quarter to which the return relates. The quarterly returns shall be submitted so as to reach the assessing authority on or before the dates specified below :—

Return for the quarter ending 30th June	25th July
do.	30th September 25th October
do.	31st December 25th January
do.	31st March 25th April .

[The Hon. Sri S.B.P. Pattabhirama Rao] [1st March 1954]

(ii) The return so filed shall, subject to the provisions of sub-clause (iii) be provisionally accepted.

(iii) If no return is submitted in respect of any quarter before the prescribed date or if the return is submitted without a crossed-cheque or demand draft or crossed postal order for the full amount of the tax payable or if the return submitted appears to be incorrect or incomplete, the assessing authority shall, after making such enquiry as he considers necessary, and after giving the non-resident dealer, an opportunity as prescribed in rule 9 proving the correctness and completeness of his return, whereon has been submitted, determine the turnover to the best of his judgment and provisionally assess the tax or taxes payable for the quarter and shall serve upon the non-resident dealer a notice in Form B-1 and the non-resident dealer shall pay the sum demanded at the time and in the manner specified in the notice.

(iv) After the close of the year in which the provisional assessment as laid down in sub-clause (ii) has been made, the assessing authority shall, after such scrutiny of the accounts, or after such enquiry as he considers necessary satisfy himself that the returns filed are correct and complete and finally assess under a single order on the basis of the returns, the tax or taxes payable under the provisions of the Act for the preceding year:

Provided that if no return or returns have been submitted by the non-resident dealer as required by sub-clause (i) or if any return or returns submitted by him appear to be incorrect or incomplete, the assessing authority shall, after making such enquiry as he considers necessary and after giving the non-resident dealer an opportunity as prescribed in rule 9 of proving the correctness and completeness of the returns submitted by him, determine the turnover to the best of judgment and finally assess under a single order the tax or taxes payable under the provisions of the Act for the preceding year.

(v) If the final assessment made under sub-clause [iv] is greater than the provisional assessment made under sub-clause (ii) the assessing authority shall serve upon the non-resident dealer a notice in Form B and the non-resident dealer shall pay the sum demanded at the time and in the manner specified in the notice. If the final assessment is lower than the provisional assessment, he shall serve upon the non-resident dealer a notice in Form C'.

ఈ .Rules amendment ని move చేసిముందు కొనిస్తివిషయాలు నేను మనవిచెయదల చుప్పన్నాను. మన constitution లో 246వ రule ని Sales Tax కు సంబంధించిన Rule ని, బాంబాయి తేసు ఒండర్ఫ్రోలో Supreme Court వారు Interpret చేసి Judgment యిచ్చారు. దానినిబట్టి ఇప్పుడు సరకు ఏర్పాట్ కైనా దిగుసుతి అయినష్టు ఎగు మతి చేసి కొన్న రాష్ట్రాలోని వర్తకులపై దిగుమతి చేసిన రాష్ట్రాలో కినుక ఏ branch లేసిచో పన్నును విధించి వసూలుచేయడానికి పీలుతాడు. మనరాష్ట్రాలోని వర్తకులపై నేనే sales tax ను విధించ ఎచ్చునుగాని ఇతర రాష్ట్రములలోని వర్తకులు మన రాష్ట్రాలోనికి సరకు దిగుమతి చేసిన వారిపై Salestax ను విధించడానికి పీలుతేకండా వుంది. వారికి మనరాష్ట్రాలో ఏదైనా branch ఉన్నట్లయితే విధించ వచ్చును. లేకపోతే వారిపై పన్ను విధించడానికి అవకాశమే లేకండా పోతుంది. అనిస్తి రాష్ట్రముల ప్రభుత్వములు, వారి ప్రతిసిఫులు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఈవిషయమై సంపర్చింపులు జరిపారు. అప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక సూచన చేసింది అదేమటంతే ఇప్పుడున్న Rules ని amend చేసుకోనపచ్చునని. వారియొక్క సూచన ప్రకారం యా rules కు ఈ amendment తెచ్చాము. అందుచేత ఇప్పుడు ఈRuleను మనం amend చేసుకోవాల్సి ఉన్నది.

Sri K. Krishna Rao:— ఇది money Bill కు సంబంధించిన విధంగా ఉంది. ఎందుచేతంటే Article 199 క్రింద “(a) the imposition, abolition, remission, alteration, or regulation of any tax” అని ఉంది. ఇది బిల్లుకాదు, రూలుస్యాతమే అనేమాలయితే Article 265 లో “No tax shall be levied or collected except by authority of law” అసి ఉంది. అందువల్ల ఇది ఒక బిల్లుక్కిందే మనం ట్రిట్ చేయవలసిఉంది. ఇది ఒక tax క్రింద నిర్ణయం చేసోటపలసి ఉంది. In May's Parliamentary Practice, on Page 291 it is stated “Motions for approving financial resolutions in connection with Bills may be treated as forming part of the procedure on Bills.” కాబట్టి ఇది Money Bill క్రింద మనం ట్రిట్ చేయవలసి వస్తుంది. Money bills విషయంలో Article 201 క్రింద గవర్నరుగారి message మనకు రావలసి ఉంది. గవర్నరు ఆవిధంగా message పంచుతే కాని tax or expenditure విషయం మనము ఇక్కడ consider చేయడానికి కాని, pass చేయడానికి కాని పీలుకాదని అందులో చెప్పబడింది. మౌవన్ను introduce చేసి ఒమోదించేముందు Article 207 క్రింద message కాపాలని ఉండి యాది అనాదిగా వచ్చే పడతి.

[Sri K. Krishna Rao]

[1st March 1954]

Financial initiative with the crown అనేటటువంటి Principle

క్రింద. Taxes నూడ్చు message లు పంపుతేనేగాని, యా motion మనం ఆలోచించడానికి పీఎలు లేదు అట్టు message లేనందువల్ల, యా motion కట్టినేడని నా Point of order.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :—ఇది Money Bill విషయం కాదు, Rules యొక్క amendment మాత్రమే. ఇది పరశు sales tax చేస్తే కానికి 1939 Act ఉంది. దాని ప్రకారం మనం వహులు చేస్తుంటున్నాం. పై చెప్పిన రూల్సు ప్రకారం దాన్ని కొంచెం మార్పులోడం కావాలి. కంపోజిట్ స్టేట్లో గౌరవ సభ్యులు కృష్ణారావుగారు నేను ఉన్నప్పాడు ఇటువంటివి రెండుమామ సార్ల చేస్తున్నాం. అప్పుడు Governor గాం యొక్క consent అవసరం లేక పోయింది. అందుచేత అవి ఇక్కడ కూడ అవసరం లేదని చెప్పుతున్నాను. ఆస్యంవల్ల మనకు వచ్చేస్తామున్న పోతుంది. అదీ కాక అవసరమైన చోట formalities కు వెడడాం అని మనవి చేస్తున్నాను అవసరం లేవిచోటు ఈ formalities పెటుకుంటే చాల బాధ్యం జరుగుతుంది. గాక ఇది rules కు amendment మాత్రమే.

Mr. Speaker : The power to levy tax is already given in the Act. The Act contains sections which give powers to Government to frame rules under the Act. So under those rule-making powers the present amendment is brought.

Sri K. Krishna Rao :—ఈ Sales Tax Act ఎంద actual గా ఉండేటటువంటి దేశంచే Assembly approve చేసే గాని rules చేయడానికి పీఎలు లేదు. దీనికి ఒక section కూడ ఉంది. గవర్నర్ ఫెంట్ చేసిన rule automaticగా అమలుకురాదు. Assembly యొక్క approval ముందుగా వుంటే కాని అది అమలులోకి రాదు.

Mr. Speaker :—But for these rules, does the hon. Member mean to say that the tax.....

Sri K. Krishna Rao :—I lay stress on the words “alteration of any tax” in article 197 of the Constitution of India.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :—It is not any change in the levy of the tax that is contemplated.

Mr. Speaker : It is in pursuance of the powers conferred on Government by sub-sections (4) and (5) of Section 3 of the Madras General Sales Tax Act, 1939, that the draft amendment is now brought before this House. I, therefore, hold, it is not hit by the mischief mentioned by the hon. Member, Krishna Rao. I, therefore, rule out the point of order.

The motion before the House is :

1st March 1954]

[Mr. Speaker]

" That the following draft amendments to the Madras General Sales Tax (Turnover and Assessment) Rules, 1939 (published with Revenue Department Notification No. 818 dated the 12th September, 1939, at pages 1-5 of the Extraordinary issue of the Fort St. George Gazette dated the 15th September 1939, as subsequently amended), which it is proposed to make in exercise of the powers conferred by sub-section (4) and (5) of Section 3, of the Madras General Sales Tax Act, 1939,) (Madras Act IX of 1939) be approved. The amendments shall be deemed to have come into force on the 1st January 1954.

DRAFT AMENDMENTS.

In the said rules, the following rule shall be added at the end, namely :--

" 20. In the case of a dealer residing outside the State without a branch office in this State, (hereinafter referred to as a non-resident dealer) the foregoing rules shall have effect subject to the following modifications, namely :—

(1) the aggregate turnover of all his sales within this State shall be the turnover of his business :

(2) the application for registration under section 8-A for the year 1953-54 shall be made not later than the 31st March, 1954;

(3) the method of assessment described in rules 7 to 12 shall not apply but only the method of assessment described in sub-rules (2) to (6) of Rules 13 shall apply subject to the following modifications :—

(1) The non-resident dealer shall submit to the assessing authority a quarterly return in Form A-3 showing the gross and net turnover for each quarter and the amount or amounts actually collected by way of tax or taxes during that quarter. Along with the return, he shall also send a crossed-cheque or demand draft or crossed postal order in favour of the assessing authority for the full amount of the tax or taxes payable under the provisions of this Act for the quarter to which the return relates. The quarterly returns shall be submitted so as to reach the assessing authority on or before the dates specified below :—

Return for the quarter ending 30th June	25th July
do.	30th September 25th October
do.	31st December 25th January
do.	31st March 25th April

[Mr. Speaker]

[1st March 1954]

(ii) The return so filed shall, subject to the provisions of sub-clause (iii) be provisionally accepted.

(iii) If no return is submitted in respect of any quarter before the prescribed date or if the return is submitted without a crossed-cheque or demand draft or crossed postal order for the full amount of the tax payable or if the return submitted appears to be incorrect or incomplete, the assessing authority shall, after making such enquiry as he considers necessary, and after giving the non-resident dealer, an opportunity as prescribed in rule 9 proving the correctness and completeness of his return, whereon has been submitted, determine the turnover to the best of his judgment and provisionally assess the tax or taxes payable for the quarter and shall serve upon the non-resident dealer a notice in Form B-1 and the non-resident dealer shall pay the sum demanded at the time and in the manner specified in the notice.

(iv) After the close of the year in which the provisional assessment as laid down in sub-clause (ii) has been made, the assessing authority shall, after such scrutiny of the accounts, or after such enquiry as he considers necessary satisfy himself that the returns filed are correct and complete and finally assess under a single order on the basis of the returns, the tax or taxes payable under the provisions of the Act for the preceding year:

Provided that if no return or returns have been submitted by the non-resident dealer as required by sub-clause (i) or if any return or returns submitted by him appear to be incorrect or incomplete, the assessing authority shall, after making such enquiry as he considers necessary and after giving the non-resident dealer an opportunity as prescribed in rule 9 of proving the correctness and completeness of the returns submitted by him, determine the turnover to the best of judgment and finally assess under a single order the tax or taxes payable under the provisions of the Act for the preceding year.

(v) If the final assessment made under sub-clause [iv] is greater than the provisional assessment made under sub-clause (ii) the assessing authority shall serve upon the non-resident dealer a notice in Form B and the non-resident dealer shall pay the sum demanded at the time and in the manner specified in the notice. If the final assessment is lower than the provisional assessment, he shall serve upon the non-resident dealer a notice in Form C.

Sri K. Krishna Rao:—అధ్యక్ష! ఇది sales tax కి సంబంధించినది. ఈరాప్తింలో Head Office లేకుండా ఇతరరాప్తింలో Head Office ఉండి, ఇక్కడ Branch ఉండి వ్యాపారం చేసేవల్లకు వర్తిస్తుంది. అందువల్ల ఇది అవసరమైంది అని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ sales tax machinery లో ఒకపెద్ద lacuna ఉంది. ఈ sales tax officer లు ఆర్ధిచైబులిగా ఎంత టర్నోవరు ఉండని అనుకుంచే అంత టర్నోవరుకి tax వేసే అధికారం వాళ్ళకు ఇచ్చించాలి. Sales Tax Act section 3 లో కూడా “if no return is submitted.....best of his judgement” అని చెబుతున్నది. Turnover అనే మొత్తం ఇదివుదంగా ఉండేటటువంటి figure అది actual turnover accounts లో తెలుస్తుంది. అటువంటి accounts లో వున్న అంకెను, వక certi- fied auditor certify చేస్తే దానిని సాధారణంగా తీసుకోవలసి వుంటుంది గాని Sales Tax Officer, arbitraryగా నిర్ణయించే figure గా వుండకూడదు. ఇదేవిధంగా Incometax లో కూడా చూస్తే Certified Auditorగాని Accountant గాని certify చేసినట్టిది accept చేయాలని ఉంది. ఇవి sales tax వివయములో అమలు జరుగుటిందు. కాని ఇక్కడ ఈ Sales Tax Actలో ఉన్న దేహంచే turnover figure ఇంతనివేయవచ్చు. Turnover figure అతను ఏవిధంగా నిర్ణయించు కుంటాడో మనకు తెలియదుకాని అతడు ఏనో figure నిర్ణయించి tax వేయడానికి అతనికి ఆర్ధిచైబరీ అధికారాలు ఇచ్చాలి.

ఇప్పుడు Government of India Actకింద కొంతమంది Chartered Accountants ఉన్నారు. వారేకాక ఒక approved list of Auditors వుంది. వారు certify చేసిన figures జనరల్గా accept చేయాలని Sales Tax Act లో లేదు. అటువంటిది లేకపోతే ఏమాతోండంచే Sales Tax Officer కేవలం ఆర్ధిచైబరీగా ఎనేచేయడం జరుగుతోంది. ఇటి �arbitrary అధికారాలు Sales Tax Officers కు య్వాడంవల్ల కొని అనర్థాలు జరుగుతున్నాయి. యో arbitrary అధికారాలు ఆవశయం చేసుకొని, ప్రభుత్వ అధ్యర్థంకింద వన్నాలుచేసే ట్రామ్ tickets అమృదానికి, చందాలువన్నాలుచేయడానికి Sales Tax Officers ను వర్కులవద్దకు పంపడంజరుగుతూంది. సాధారణంగా Sales Tax Officer లను వర్కుల దగ్గరకు పంపి నేచాలా ఎక్కువగా చందాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. యటి ఆర్ధిచైబరుతో assess చేసేపెద్దతిమాని Certified Auditors certify చేసే figures సాధారణముగా ఆమోదించే

[Sri K. Krishna Rao]

[1st March 1954]

పద్ధతి క్రమవేళ వెట్టులి. ఆవింధగాచేయమని ఆర్థిక్ టర్సీ విధానం ఉండాడానికి వీటు లేదని నేను కొరుతున్నాను.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :— దీనిలో భిన్నాన్ని ప్రాయాలకు తక్కువ అవకాశంవుంది. ఎందువల్లనంచే రాష్ట్రాలికి వచ్చే ఆదాయములో ఇంతవరకు జిరిగే విషయాలమీద సుప్రీంకోర్టు అడ్జింవచ్చింది ఇస్కు అది మారి మనకురావలసిన డబ్బు మనం వసూలు చేసుకోవడంలో శెనుకు తగ్గుడదు కాబట్టి మేము ఈ amendment ను వ్యతిశేఖించము. దానిని అమలుజరిపే అధికారాలలో మాత్రం మార్పులు రావాలి. సామాన్యంగా మనవారు తయారు చేసే లెక్కలు కాకుల లెక్కలక్కింద గ్రద్దలలెక్కలక్కింద వుంటాయి. కాకులు వర్తకులైతే గ్రద్దలు ఆఫీసర్లన్నమాట. దేశంలో ఈ లెక్కలను అనుభవంగా అక్కుంబుంటుంటద్వారా గాని ఆడిటర్లద్వారా గాని చేయిం చక్కపోతే ప్రభుత్వదాయం చాలాతగ్గిపోయే ప్రమాదంవుంది ఈవిధంగా చెయ్యడంమామాలు చిన్నుచిన్న వ్యాపారస్తులకు కష్టమేగాని పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్తులకు సులభమే. ఇట్లు చేయనందువల్ల చాలామంది వ్యాపారస్తులు పన్ను కట్టిరక్కుండా తప్పించుకుబోవుచున్నారు. సుప్రీంకోర్టు ఇజ్జి మెంటువల్ల ఆ నిర్బుంధంమంచి బయటవడ్డాము. నేల్గుటాక్సు ఆఫీసర్ల పన్నులు వసూలు చేయడంలో జిరిగే ఆవక తనకలను గురించి శ్రీ విశ్వ నాథం ఏరు Oppositionలో వుండగా చెప్పారు. కాబట్టి మనం దీనికి కావలసిన కట్టుదిట్టాలన్నీ చేసుకుని మనకురావలసిన అదాయాన్ని సాధ్య మైంచరకు పూర్తిగా వసూలుచేసుకునే యొర్పాట్లు చేయించాలి.

Mr. Speaker: How can this be relevant for the amendment?

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :— ప్రస్తుతము ఒక చట్టాన్ని గూర్చి మాక్ట్ డేటివ్యవహార దానిని బాగ్గుత్తగా implement చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చేయ్యాలని, దీనివల్ల మనకు చిన్నుమొత్తాలుగాక చెద్ద పెద్ద మొత్తాలు వసూలు కావసివుంటాయని, administration ను tight చేయ్యాలని, loopholes తీసి వెయ్యాలని చెపుతూ ఈ amendment bill ను బలవరున్నాన్నాను.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— అధ్యక్షుడో, ఈ చిల్డుమీద ఇంతసంఖాయాషీ యవ్వువలసిన అవసరం వుంటుందని నేను అనుకోరేదు. ఎందువల్లనంచే దీనిమీద అందరు అనుకూలంగా వుంటారని ఇది ఏక గ్రింగా ఆమోదిస్తారన్ని అనుకున్నాను. కానీ రెండు

1st March 1954]

[Sri S.B.P. Pattabhirama Rao]

ఏమయాలు ఈసందర్భంలో చెప్పాలి. ఒకేమిటం లే ఈపన్ను ను వసూలు చెయ్యడంతో ఎక్కువ కష్టం వుండదు. వ్యాపారస్తనికి వచ్చే ఆదాయం మిాద కాకుండా అతని turn over మిాద పన్ను చేస్తారు.

An hon. Member :—మనకు దీనివల్ల ఎంతాదాయం వస్తుందండి?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao :— ఎంతవస్తుందో ఇప్పుడు సరిగ్గా తెలియదు.

ఎక్కువగానే వుంటుంది. మనమిప్పాడు మద్దాసు నుంచి విడిపోయా ముక్కాబట్టి అక్కడ నుంచి వచ్చే వస్తువులమిాద కూడా మనకు పన్ను వస్తుంది. మాటారుకార్డు వ్హెరా దిగుమతులుంటాయి, సీగెట్టులు Luxury articles మిాద హేచ్చుపన్ను లభిస్తుంది. అంచనాలు తూచి చేస్తాలేము.

Turnover arbitrary గా చేస్తారు కాబట్టి అక్కొంటెట్టు వుండా అని చెప్పారు. అసలు అక్కొంటెంటువుంటే turnover ను సిర్టిఫియాలు కష్టంకాదు. సామాన్యంగా బిల్లులసుబట్టి turnover సిర్టిఫియారు. బాగా పరిశీలన చేసే చేస్తారు. వాని సిర్టిఫియాను అన్యాయం జరిగిందని తో తే అప్పేలుకుమాడా అవకాశం వుంది. ఇక సభ్యులు చేసిన సూచనలు కూడా ఎంతవరకు ఆచరణయోగ్యమో చూడాలి. Arbitrary సంగతి ఎలావున్నాఁ internal audit system ను ప్రవేశ పెడి తే బాగుంటుందను కుంటున్నాము. దీనిని ఇదమిదముగా చెప్పడానికి ఇక్కడ అవకాశంలేదు. గా|| కృష్ణరావుగారు మాట్లాడుతూ నేల్చుటాక్కు ఆఫీసర్లు donation వసూలుచేస్తారు అని చెప్పారు. దానితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవించలేను. అనిచోట్ల అంతా చెడ్డ వారుంటారని చెప్పడానికి పీలులేము. ఎక్కుడైనా కొండరు చెడ్డ వారుండవచ్చు. అటువంటిని లేకుండానే చాలా జాగ్రత్తగా చేస్తాము. ఇప్పుడు మాకు తగినంత సిబ్బందిలేదు. సిబ్బందిని ఎక్కువచేస్తే మనకు రావలసిన ఆదాయాన్ని కట్టుదిట్టంగా వసూలుచేయడానికి ఎంతవరకు పీలపుంతుందో అంతవరకు చేస్తాము. గౌరవ సభ్యులు సహకరిస్తే అదేమాత్రము కష్టంకాదు. ఎక్కుడైనా పైన చెప్పినలాంటి ఆఫీసర్లుంటే నాడృష్టికి తే నేను చర్యతీసుకుంటాను. ఆవిధంగా చర్యతీసుకుంటున్నాముకూడా. ఈసంగతి మన గోపాలకృష్ణయ్యగారికికూడా తెలును. న్యాయవద్దులలోనే ప్రభుత్వాన్ని నడపడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తువాచ్చాము. కాబట్టి యా Rule ను ఏక గ్రీవంగా ఆమోదించాలని కొరతున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is :

504 Draft Amendments to The Madras General Sales Tax Rules 1939
[The Hon. Sri S.B.P. Pattabhirama Rao] [1st March 1954]

"That the following draft amendments to the Madras General Sales Tax (Turnover and Assessment) Rules, 1939 (published with Revenue Department Notification No. 818 dated the 12th September, 1939, at pages 1-5 of the Extraordinary issue of the Fort St. George Gazette dated the 15th September 1939, as subsequently amended), which it is proposed to make in exercise of the powers conferred by sub-section (4) and (5) of Section 3, of the Madras General Sales Tax Act, 1939, (Madras Act IX of 1939) be approved. The amendments shall be deemed to have come into force on the 1st January 1954.

DRAFT AMENDMENTS.

In the said rules, the following rule shall be added at the end, namely :--

"20. In the case of a dealer residing outside the State without a branch office in this State, (hereinafter referred to as a non-resident dealer) the foregoing rules shall have effect subject to the following modifications, namely :—

(1) the aggregate turnover of all his sales within this State shall be the turnover of his business :

(2) the application for registration under section 8-A for the year 1953-54 shall be made not later than the 31st March, 1954;

(3) the method of assessment described in rules 7 to 12 shall not apply but only the method of assessment described in sub-rules (2) to (6) of Rule 13 shall apply subject to the following modifications :—

(i) The non-resident dealer shall submit to the assessing authority a quarterly return in Form A-3 showing the gross and net turnover for each quarter and the amount or amounts actually collected by way of tax or taxes during that quarter. Along with the return, he shall also send a crossed-cheque or demand draft or crossed postal order in favour of the assessing authority for the full amount of the tax or taxes payable under the provisions of this Act for the quarter to which the return relates. The quarterly returns shall be submitted so as to reach the assessing authority on or before the dates specified below :—

Return for the quarter ending 30th June 25th July
do. 30th September 25th October
do. 31st December 25th January
do. 31st March 25th April

(ii) The return so filed shall, subject to the provisions of sub-clause (iii) be provisionally accepted.

(iii) If no return is submitted in respect of any quarter before the prescribed date or if the return is submitted without a crossed-cheque or demand draft or crossed postal order for the full amount of the tax payable or if the return submitted appears to be incorrect or incomplete, the assessing authority shall, after making such enquiry as he considers necessary, and after giving the non-resident dealer, an opportunity as prescribed in rule 9 proving the correctness and completeness of his return, whereon has been submitted, determine the turnover to the best of his judgment and provisionally assess the tax or taxes payable for the quarter and shall serve upon the non-resident dealer a notice in Form B-1 and the non-resident dealer shall pay the sum demanded at the time and in the manner specified in the notice.

(iv) After the close of the year in which the provisional assessment as laid down in sub-clause (ii) has been made, the assessing authority shall, after such scrutiny of the accounts, or after such enquiry as he considers necessary satisfy himself that the returns filed are correct and complete and finally assess under a single order on the basis of the returns, the tax or taxes payable under the provisions of the Act for the preceding year:

Provided that if no return or returns have been submitted by the non-resident dealer as required by sub-clause (i) or if any return or returns submitted by him appear to be incorrect or incomplete, the assessing authority shall, after making such enquiry as he considers necessary and after giving the non-resident dealer an opportunity as prescribed in rule 9 of proving the correctness and completeness of the returns submitted by him, determine the turnover to the best of judgment and finally assess under a single order the tax or taxes payable under the provisions of the Act for the preceding year.

(v) If the final assessment made under sub-clause [iv] is greater than the provisional assessment made under sub-clause (ii) the assessing authority shall serve upon the non-resident dealer a notice in Form B and the non-resident dealer shall pay the sum demanded at the time and in the manner specified in the notice. If the final assessment is lower than the provisional assessment, he shall serve upon the non-resident dealer a notice in Form C'.

The motion was carried.

The House then adjourned to meet again at 11 a.m.
on Tuesday, the 2nd March 1954.

APPENDIX I

(Vide answer to starred question No. 204 put by Sri T. Lakshminarayana Reddi, at the meeting of the Assembly held on 1-3-54)

1. Honourable Sri V. V. Giri,
Labour Minister (Central Govt).
2. Honourable Sri M. Ananta Sayanam Ayyangar,
Deputy Speaker, House of the people.
3. Sri V. Narahari Rao,
Controller and Auditor General of India.
4. Sri B. Rama Krishna Rao,
Chief Minister of Hyderabad.
5. Sri K. Hanumanthaiah,
Chief Minister of Mysore.
6. Sri J. Siva Shanmugam Pillai,
Speaker, Madras Legislative Assembly.
7. Justice P. V. Rajamannar,
Chief Justice, High Court, Madras.
8. Nawab Mir Ghulam Ali Khan,
Nawab of Banaganapalli.
9. Sri N. Ranga Reddy,
Minister of Madras State.
10. Dr. M. V. Krishna Rao,
Minister of Madras State.
11. Sri N. Sankara Reddy,
Minister of Madras State.
12. Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao,
Minister of Madras State.
13. Sri D. S. Sanjivayya
Minister of Madras State.
14. Justice P. Satyanarayana Rao,
Judge of the High Court of Madras.
15. Justice Basheer Ahmed Sayeed,
Judge of High Court, Madras.
16. Justice P. Chandra Reddy,
Judge of High Court, Madras.
17. Major General Kotoch,
General Officer Commanding Madras Area.
18. Prof. V. S. Krishna,
Vice Chancellor, Andhra University.
19. Sri K. M. Unnithan, I. C. S.,
Member of the Board of Revenue,
Andhra, Madras,

[Ist March 1954]

20. Sri M. P. Pai, I. C. S.,
II Member of the Board of Revenue,
Andhra, Madras.
21. Sri K. Subramanyam Naidu,
Registrar of Co-operative Societies.
22. Sri H. Krishnamurti,
Inspector General of Registration.
23. Sri K. N. Ananta Raman,
Inspector of Local Boards.
24. Dr. D. Subba Rao,
Director of Public Health.
25. Sri C. R. Reddy,
Commissioner of Labour.
26. Sri P. P. I. Vaidyanathan,
Provincial Motor Transport Commissioner.
27. Sri S. Govindarajulu Naidu,
Director of Public Instruction.
28. Sri T. Prakasam.
29. Sri G. Latchanna
30. Sri N. Sanjeeva Reddi.
31. Sri T. Viswanatham.
32. Mr. E. V. Srinivasan,
Secretary to the Controller and
Auditor General.
33. Sri G. Venkata Krishna Rao, I. A. S.,
Private Secretary to the Chief Minister, Mysore.
34. Sri S. Venkateswaran, I. C. S.
35. Sri K. C. Reddy,
Minister of Production, Government of India.
36. Sri P. V. Narasimham,
Assistant Examiner of L. F. Accounts.
37. Sri Ranga Nadham Chetty,
Chairman Sales Tax Tribunal, Andhra.
38. Srimathi T. Suryakumari.
39. Sri Hanumanthachari,
Advocate, Royachooti.

Appendix II

(Vide answer to Starred question No 206 put by Sri T. Lakshminarayana Reddi put at the meeting of the Assembly held on 1-3-54)

Statement showing the particulars of the estimated loss of property etc., in East and West Godavari Districts are furnished below

West Godavari District.

No. of Houses damaged	...	6040.
(a) Approximate value of house property lost.	...	9,53,394/-
(b) Number of cattle lost	...	39
(c) Approximate value of cattle lost	...	2,900
(d) Quantity of grain lost	...	182 maunds of rice.
(e) Approximate value of grain lost	...	3,327 13/4
(f) Extent of crop destroyed completely.	...	Acres 1900
(g) Estimated value of loss of crop (at 15 bags per acre and at Rs. 15 per bag.)	...	4,27,500/-
(h) Extent of crop partly damaged.	...	Acres 2,247-04
(i) Estimated value of crop partly damaged (at 10 bags per acre and at Rs. 15/- per bag.)	...	3,37,056/-
(j) Estimated loss to Road and Bridges.	...	1,14,500/-
(k) Estimated loss sustained by Fishermen towards cost of nets.	...	2,850/-

East Godavari District.

<i>Description of property.</i>	<i>- Estimated value of the damage.</i>
(1)	(2)
1. House property. 63,059 houses	1,07,07,812 0 0
2. Cattle 2979.	1,98,277 0 0

[1st March 1954]

3. *Crops:*—

(a) Total loss	Ac. 18,264.00			
	(at 15 bags per acre)	41,09,400	0	0
(b) Partly	1,02,552.00			

damaged. (at 10 bags per acre)

1,53,82,800

0 0

4. *Fishing equipment.*

(a) Nets		1,452	3	0
(b) Boats, etc.		810	0	0
5. Looms	1847	92,350	0	0
6. Hav		85,304	0	0
7. Handloom cloth		533	0	0
8. Yain		9,851	14	0
9. Roads and bridges		14,20,375	0	0
10. Breaches to road, banks and canals		17,00,000	0	0
11. Educational institutions		1,53,878	0	0
Total Rs.		<u>3,38,56,843</u>	1	0

